KATOLIŠKI MISIJONI
LAS MISIONES CATOLICAS

XXX.- 5.-MAJ-1956

„Per Mariam ad Jesum" — po Mariji k Jezusu vodi pot spreobrnjenj v poganskih krajih. To je hotela izraziti tudi tale skupina Japoncev v družbi s svojim misijonarjem ob krstu prijateljice Koji ma tsu ya; slikati so se želeli pred Marijinim kipom. „Gospodično Koji ma tsu ya je pridobila za krst naša učiteljica japonščine, ki tudi mene poučuje; vidimo jo v prvi vrsti, bila je spreobrnjenki krstna botra. Zraven nje sedi nemški misijonar Honmacher, krstitelj, ki se tudi mnogo trudi za spreobrnjenje izobraženih Japoncev." Tako nam je napisala na fotografijo slovenska misijonarka s. Anica Miklavčič, ki nam je sliko poslala. Od nje sta tudi obe sliki na strani 275: Zgornja kaže deklice pri rajanju, spodnja pa tamkajšnji otroški vrtec ob proslavi praznika „Tana Bata Hoski Matsuri", za katerega otroci lepo okrasijo veliko vejo, ki jo drži na sliki njih učiteljica. Zraven stoječa misijonarka je ravnateljica otroškega vrtca in šole.

Vesela kitajska mladina pri igri in pouku.

K slikam levo: G. Majcen Andrej SDB piše: Tu vam pošiljam par slik iz našega oratorija, ki privabi k sebi vsako nedeljo že okoli 300 fantov iz naše okolice. Vodstvo sem dal našemu kitajskemu sobratu Ao-u, ki je zelo zmožen dečko. Najprej se igrajo, potem imamo v petih do šestih oddelkih katekizem, nato pa zavrtimo kak amerikanski poučni film. Tu na sliki vidite g. Ao-ja, ki uči novodošle znamenje sv. križa. Marsikateri pač še ni prodrl v te verske resnice. Ko se bodo naučili še Zdravo Marijo, jih bomo vtaknili v prvi razred katekizma. Tudi to je lep apostolat, ki je zrastel v teh zadnjih mesecih in bo, upajmo, rodil lepe sadove. Tudi gojenci drugih poganskih šol se pridejo igrat. Medtem pa le pade kako zrno božje besede v srca. Sliki na tej strani: Veliki kitajski napis na hiši označuje begunsko pisarno, ki jo ima p. Madéose, ki skrbi za 75.000 beguncev v Hongkongu; spodaj ga vidimo srede med nekaterimi teh zapuščenih.

NEKAJ SLIK IZ INDIJE: Tale zgoraj nam predstavi skupino indijskih deklet pri ne vemo kateri prireditvi. Slika desno kaže indijskega uradnika ali vojaka, ki še pri telefonskem pozdravu salutira; poslal nam jo je o. Cukale in zadaj napisal: „Pošiljam Vam 'Selam' — pozdrav!" Zgornja slika na desni strani kaže skupino vernikov pred vaško kapelo. Misijonar o. Ehrlich, ki nam je fotografijo poslal, pravi, da je le malo vaških kapelic v Indiji tako lepih, zidanih z opeko; navadno so zidane le iz ilovice. Te snovi bo v Indiji pač precej: vidite fantiče na sliki desno, kako se upirajo v kolo voza, da ga izvlečejo iz ilovice... Rekli boste, da so premajhni za to delo; a v Indiji morajo tudi mali otroci že pomagati pri hiši, kajti revščina je velika in veliko rok je treba, da se nasitijo ena usta... Misijonarji, zadnje čase zlasti salezijanci, zelo gledajo, kako bi organizirali med domačini umno kmetijstvo in živinorejo in s tem dvignili življenjsko raven trpečega, gladujočega ljudstva.

Tudi tele fantiče spodaj bo treba privesti v Kristusovo Cerkev!

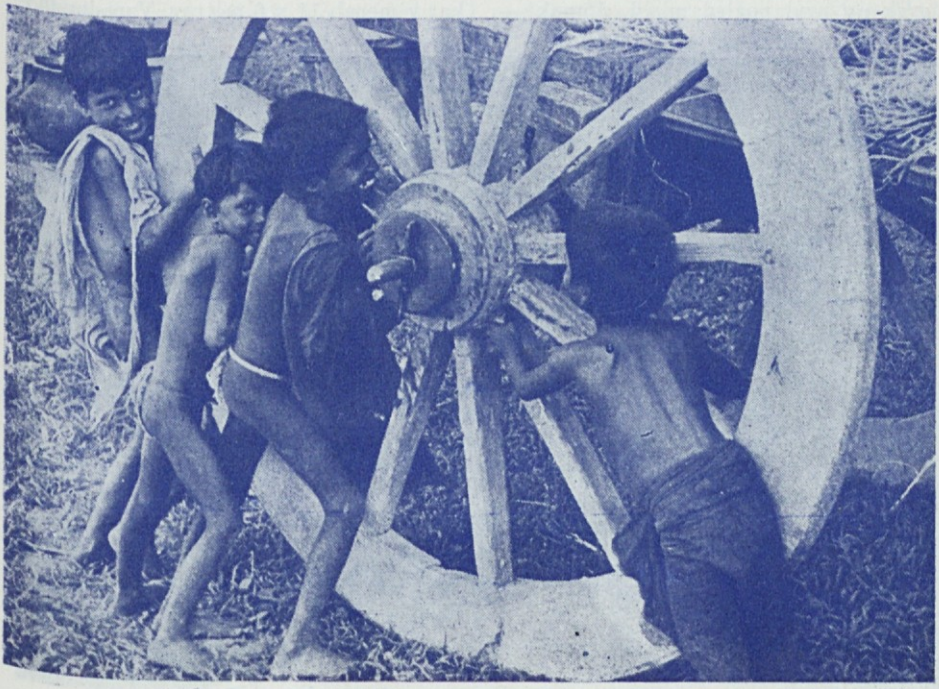

S. Terezija Medvešček iz Družbe hčera Marije Pomočnice nam je poslala tole sliko (levo zgoraj), ki kaže indijske aspirantinje njih družbe pred lurško votlino, zgrajeno za Marijino leto. — Slika desno pa ne kaže kake gobavke, kot bi človek na prvi pogled mislil, ampak — nevesto, ki so jo pred poroko tetovirali po vratu in levi roki, kot je običaj v Južni Afriki pri nekaterih rodovih. — Slika spodaj: V kraju Chieri pri Turinu so misijonske sotrudnice napravile za zadnjo misijonsko nedeljo velikanski plakat v merah 11 x 6 metrov. Vzpodbudno!

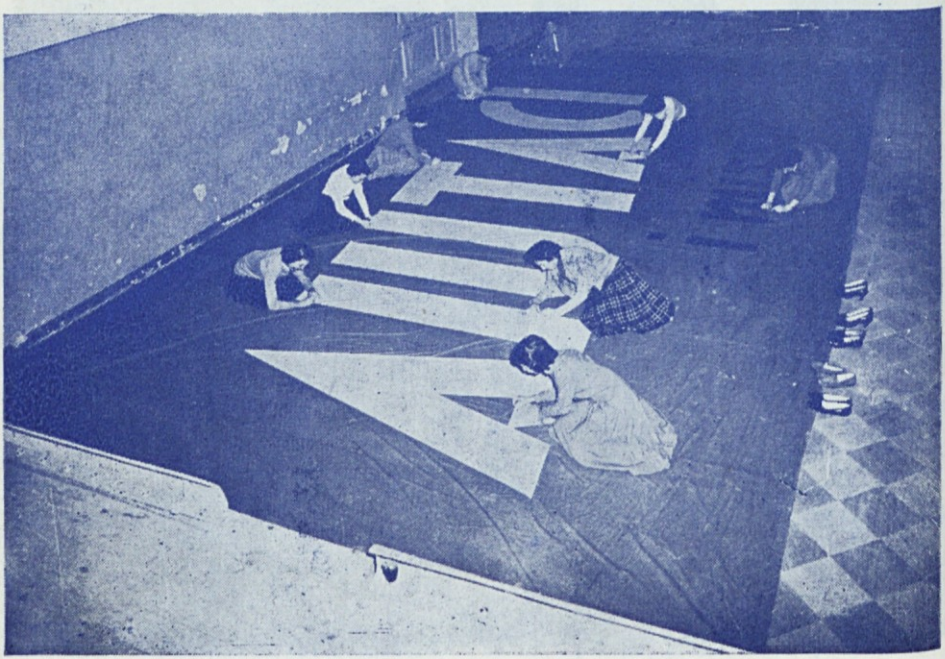

MARIJA, UPANJE MISIJONOV

Ona je bila v Izraelu pred Jezusom, ne ontološko, temveč telesno, kot Njegova mati, duhovno pa je pred njim med pogani, pripravljajoč Njegov tabernakelj med ljudmi. (Sheen)

Nadnaravno upanje dobi ceno takrat, kadar razlogov za naravno upanje ni. Takrat nekateri obupajo, drugi pa sprejmejo milost in se popolnoma izroče Bogu.

Tak je položaj danes. Bog, ki so ga prejšnji rodovi tako vneto metali iz javnosti in iz src, je umolknil in prepustil družbo samo sebi. Sonce je zatonilo, nastopila je noč in z njo mraz, tesnoba, smrt. Velik del človeštva se daje voditi filozofom obupa. Tudi mnogi kristjani spadajo sem. Treba je pritrditi bistrovidni trditvi nevernega Camusa: „Kako živeti brez milosti je problem, ki obvladuje 20. stoletje."

Mnogi kristjani mrtvi po duši, mnogi v sužnosti pod komunizmom, Cerkev vržena iz največjega naroda na svetu in v borbi za življenje po večjem delu sveta. To je čas za nadnaravno upanje!

Obrnimo pogled v Tisto, ki obrača „svoje milostljive oči v nas"!

Sheen opozarja* na dejstvo, da so si vsi narodi pred krščanstvom ustvarili lik idealne žene; enako je s sodobnimi poganskimi ljudstvi. V njej občudujejo lepoto in čistost in časte kraljico in mater. Tako je Marija že med njimi. Ko pridejo od podobe do spoznanja resnične Matere, jo priznajo za svojo kraljico. Od vsepovsod so poročali o uspehu potovanja fatimskega kipa; pogani in muslimani so se pridružili katoličanom v češčenju in pobožnosti. Tudi muslimani. Sheen je prepričan, da bo Marija privedla doslej tako trdovratne Mohamedove učence v Cerkev. Opira se na tale dejstva: Koran govori o Brezmadežni, veruje v njeno brezmadežno spočetje in v njen deviški porod, pozna Oznanjenje, obisk pri Elizabeti in Jezusovo rojstvo. Celo Fatima, Mohamedova hči, mora prvo mesto prepustiti Mariji. Tudi to, da se je Marija prikazala v Fatimi, da jo ves svet pozna kot Našo Gospo Fatimsko, je znamenje upanja za islamske narode in znamenje, da bodo ti vneti Marijini častilci nekoč sprejeli tudi Njenega Sina. Še nekaj drugega je zvezano s Fatimo. Zadnji muslimanski poglavar na Portugalskem je imel hčer Fatimo. Ta je iz ljubezni do katoliškega mladeniča ostala tam tudi potem, ko so se drugi muslimani umaknili, in je prestopila v krščanstvo. Njen mož je naselbino, v kateri sta živela, imenoval z njenim imenom. In prav tu se je Mati božja l. 1917 prikazovala. Sheen trdi, da bo apostolat med muslimani uspeval toliko, kolikor bodo misijonarji med njimi oznanjali Našo Gospo Fatimsko. Že zdaj jo muslimani časte in sprejemajo in če sprejmejo Njo, jih bo Ona vodila k Jezusu.

Marija rešuje svet. Sodelujmo z njo! Ljubimo z njenim Srcem in izkazujmo to ljubezen v dejanjih!

---

* V knjigi „Prva ljubezen sveta".

Marija ima po vsem svetu svoje pete kolone. Bodimo tudi mi njeni zvesti in molimo z njeno Legijo:

„Gospod, daj nam milostno vsem, ki služimo pod Marijinim praporom

Polnost vere vate in zaupanje vanjo,
ki si ji izročil zavojevanje sveta."

PISMO INDIJSKEGA BOGOSLOVCA SLOV. DOBROTNIKOM

Mont Don Bosco
Kotagiri (Nilgiris DT.)
India.

Dragi dobrotniki!

Z največjim veseljem in hvaležnostjo Vam pišem te vrstice. Prečg. Bernik mi je izročil 100 dolarjev, namenjenih za kritje mojih letnih stroškov. Resnično sem Vam zelo hvaležen.

Hvaležno občudujem resnično krščansko dobrodelnost in misijonskega duha slovenskih katoličanov. Povečali so svoje navdušenje za Kristusa, vkljub temu, da jih je druga svetovna vojna razgnala po vsem svetu in jih časi stiskajo s težkimi okoliščinami. Bodite prepričani, da vsak cent, ki ga pošljete, odstrani oviro in napravi prosto pot za Kristusa, da se približa milijonom poganov v Indiji; s svojo dobrodelnostjo namreč omogočate misijonskim duhovnikom pot do oltarja. Globoko cenim vse Vaše žrtve in plemenitost bom povrnil s plemenitostjo. Kakor nam Vi pomagate širiti Kristusovo kraljestvo med pogani v Indiji, tako bomo mi s svojimi molitvami in žrtvami pomagali Vam in Vaši tako preizkušeni katoliški deželi Sloveniji. Zavedajte se, da dnevne molitve in žrtve tistih, ki so Bogu ljubi, popolnoma Bogu predani, za Vas in Vaše drage in Vaše namene ne bodo ostale neuslišane. Zlasti jaz Vas ne bom nikdar pozabil v trenutku, ko pride Jezus v moje srce vsako jutro pri sv. obhajilu.

Naj Vas Bog blagoslovi in Vam poplača Vašo dobroto z večnim plačilom!

Br. Chandy V. S.D.B.

V

TOVARNA NOVEGA ČLOVEKA NA KITAJSKEM

Jezuit o. Andrej Bonnickou je deloval na Kitajskem od leta 1931 dalje. Ko so komunisti l. 1949 zasedli Šanghaj, je bil dekan pravne fakultete na katoliški univerzi „Aurora". 15. junija 1953 so ga komunisti zaprli in 22. aprila naslednjega leta izgnali. Zdaj poučuje na pravni fakulteti papeške univerze „Gregoriana" v Rimu. — Na poti s Kitajskega v Evropo je napisal poročilo o doživetjih v ječi. Spis je še čisto pod vtisom prebitih strahot, dasi se nadnje dviga pravo duhovniško pojmovanje. Knjižica je izšla tudi v nemškem prevodu („Zelle 23"). Iz nje povzemamo in bralcem Katoliških misijonov podajamo naslednje:

Šest let že vlada komunizem nad Kitajsko. Njegova oblast bo verjetno dolga. Porok zanjo je množično izdelovanje novega človeka; kajti samo taki ljudje se uklanjajo rdeči tiraniji in jo vzdržujejo. Tudi je le taka nasilna tvorba sposobna, da oblikuje po enotnem vzorcu cel narod.

Najprej človek. Napačno je mišljenje, da se ta vladavina razlikuje od zapadnih zgolj po vsebini svojih postav. Na splošno si stvar takole predstavljamo: V družbi, kakršno poznamo na zapadu, so najprej razdelili zemljiščno posest in jo nato spremenili kot kolhoze v skupno last. Podržavili so podjetja in mobilizirali celotno meščanstko življenje. Temelji družbenega življenja pa naj bi ostali enaki, kot so pri nas. To je zmota. Kdor je doživljal, kako rdeči režim vstopa, kako se povsod utrdi in dokončno uredi, ta razume: to je drug svet. Tu morejo živeti le „novi ljudje". Kitajska je ogromna tvornica, v kateri brezobzirno tolče milijon kladiv po človeških možganih in srcih, da jih prekuje v nove ljudi.

Prva skrb komunistov ni veljala preoblikovanju gospodarstva. To pride kasneje na vrsto. Najprej mora biti dokončano preoblikovanje ljudi. Mnogi so bili presenečeni, da so novi gospodarji po dva, tri in več mesecev trpeli kapitalistično ureditev in videz svobode. Najprej je veljalo kovati novega človeka. Le novemu človeku je bilo mogoče naložiti novo družbeno ureditev in novi način življenja — prav tako, kot mora narava bitjem, ki dihajo s škrgami, najprej stvoriti pljuča, da morejo živeti na zraku in ne več v vodi.

Tehnika povečinljanja ljudi. Z dnevom „osvoboditve" — nastopa komunistične oblasti — se za vse in vsakogar prične „študij": „Doslej niste poznali resnice. Treba se je je naučiti. Mi jo imamo in vam jo bomo dali." Najmanjša vas in največje mesto postaneta velikanska učna tovarna za odrasle.

To gibanje prekaša po obsegu in globini vse, kar v Evropi imenujemo politična propaganda. Propaganda ponuja tako, kot trgovska reklama, skuša zamamiti, potegniti za sabo. Vtepanje komunizma pa vsilijo vsem kot neizogibno dolžnost. Vsako edinico — tovarno, pisarno, urad, vas, šolo, univerzo, trgovino, bolnišnico — razdele v majhne skupine. Te se obvezno sestajajo večkrat na teden, da se „uče". V vsaki skupini je ponavadi deset ljudi. Nihče se ne more izmuzniti, tudi tisti ne, ki jih ne zajame nobena mreža ene ali druge delovne edinice. Gospodinja n. pr. pripada ulični dežurni skupini.

Tako je bilo ob prihodu rdečih na oblast, tako bo vedno ostalo. „Vzgajanje" ne popusti nikoli. Pri tem ne gre samo za priučenje marksističnih načel — to bi hitro dosegli, ker jih razlagajo v zelo poenostavljeni obliki —, marveč gre za to, da drže prebivalstvo v stalnem stiku z vladnimi zamislimi. Vsak tovariš iz ljudstva mora vsak hip pustiti, da osrednji vladni možgani oblikujejo njegove možgane; mora vsak dan in skozi vse življenje sprejemati luč, ki jo izžareva država kot edina svetilka. Kakor je v panju izleganje jajc monopol matice, tako ima država monopol mišljenja.

To ni nobeno zasmehovanje ne pretiravanje. Časopis, nezmotni glasnik vlade, podaja vsak dan predmete za študijske krožke. Prostega razgovora ni: mnenje države je predpis. O tem ne dopuščajo nobenega dvoma: verovanje je dolžnost. Če kdo ne veruje, pomeni, da noče biti napreden. To pa je reakcionarno in protirevolucionarno — edini zločin proti ljudstvu in domovini, edini pravi zločin in ta polni ječe in prisilna delovna taborišča. V govorih, ki sem jih moral poslušati v zaporu, so nam stokrat ponavljali: „Zato ste tu, ker je vaše mišljenje slabo in iz nobenega drugega razloga. Vaš zapor ima samo en cilj: izboljšanje vaših misli." Petnajst prebivalcev naše celice se je vsak večer spremenilo v razgovorno skupino, podobno tisočem skupin po tovarnah, delavnicah, prodajalnicah, ki so se ob istem času sestajale v velemestu Šanghaju. In vsebina? Tri ure dolge razlage vladne politike, samoobtožbe in kritike tovarišev, medsebojni opomini k popolni odkritosti do vlade pri javljanju lastnih zločinov, itd. Kot jetniki smo imeli take učne ure vsak dan, medtem ko se navadni delavci shajajo dvakrat ali trikrat na teden. Vodja naše skupine je poročal, tako kot vsi skupinski vodje „svobodnih" tovarišev iz ljudstva, o vsakem izmed nas na nadrejeno mesto, to je voditelju političnega šolanja naše celice.

Že od ljudske šole dalje navadijo otroka na to obdelovanje in ga drže v njem do smrti. Ti študijski krožki so odvisni od voditeljev političnega šolanja tovarn in šol in so povezani s policijskimi stanicami kraja ali okrožja. Tako dobiva policija natančne podatke o mišljenju in obnašanju vsakega posameznega človeka.

Ta vzgoja se imenuje politična. Vendar je treba to besedo jemati v zelo širokem pomenu. V komunistični praksi obsega „politika" celotno področje človeške dejavnosti. Noben predel mišljenja in delovanja ni neodvisen, nepolitičen. Stališče ki ga ima kak profesor v biologiji ali književnosti ali v umetnosti, je politična zadeva visoke stopnje. Razmerje med mladeničem in dekletom, izvajanje očetovske oblasti, tovarištvo, prosti čas na univerzi ali v tvornici, branje kitajskih ali tujih knjig — vse to spada v politiko. Vera ni nobena izjema. Ministrski predsednik Ču En-lai je javno izpovedal: „Smešno je ločiti religijo od politike."

Novi človek mora torej verovati, to je misliti, kot misli vlada. Ne gre za to, da pritrdiš teoretičnim, neminljivim stavkom, da izpoveduješ marksistični nazor, marveč je potrebno, da se vsak dan usmeriš po vladnih mnenjih, ki se spreminjajo po okoliščinah: danes hvaliti zasebno lastnino malih kmetov, jutri zahtevati kolhoze. In vse male učne skupine — na milijone jih je po obširni Kitajski — ponavljajo kot zvest odmev resnico dneva in ure.

Sistem razčlovečenja. Toda vera sama ne zadošča. Njena iskrenost se mora izkazati v sodelovanju. Vsakdo v študijskem krožku mora, ko pride vrsta nanj, govoriti, izpovedati svoje misli, to se pravi, ponoviti edino, zapovedano misel. Takoj je jasno, v kakšno stisko je potegnjena vest kristjana, ako trdi vlada po časnikih: Marijina legija je tajna politična zveza; Vatikan je hlapec ameriškega imperializma; misijonarji so vohuni...

Najbolj prepričljivo sodelovanje v skupini je obtožba. Ako kdo zatoži svojega prijatelja, starše, učitelje, dobrotnike, tedaj pokaže, da je ali fanatik ali bojazljivec. V obeh primerih se zapiše z dušo in telesom vladi, postane učljivo orodje, ki ga najprej obdelajo. Zato čisto naravnost silijo k obtožbam. Res pa je, da jih skoraj ne izrabljajo proti obtoženim. Ti so le sredstvo za šolanje tožitelja. Otroka opominjajo v šoli, naj obtoži starše. Tako dejanje velja za najbolj zaslužno, ker potepta naravno čutenje. Za obtožbe so pripravljeni posebni formularji enake velikosti in z natisnjeno glavo. So to najvažnejši upravni formularji in se uporabljajo v velikih množinah. Tudi nam so jih ponudili.

Na dva ali tri mesece se delo v skupinah poživi s posebnimi sestanki. Udeležence iztrgajo iz vsakdanjega okolja, iz družine; žive na državne stroške, posebej nastanjeni, in so po skupinah ves dan zaposleni z izboljšavo svojih misli. Ni to nobena kazen za tiste, ki nudijo odpor. Vsi učitelji in profesorji se morajo v določenem času podvreči temu postopku. Vse osebje v tovarni ali v uradu dobi povelje, da se udeleži reformnega tečaja pod vodstvom posebnih učiteljev. Metoda je vedno ista: Vsakdo mora napisati potek svojega življenja; priznati mora, da doslej ni poznal resnice, zdaj pa da končno razume komunizem in da bo v bodoče naredil, kar je v njegovih močeh v službi ljudstva. Zahteva se natančnost in odkritost tudi v najbolj intimnih zadevah zasebnega življenja. Kot jamstvo učljivosti za naprej skušajo doseči od udeležencev, da se javno odrečejo dotedanjim vzorom in da se obtožijo. Če je mož količkaj poznan, natisnejo v časopisju njegova priznanja. Tako moreš brati priznanja vseh profesorjev večjih univerz: črno na belem stoji, kako se odrekajo svoji preteklosti, svojim starim prijateljem, kako zanikajo svoje prejšnje nazore — vse to le zato, da bi mogli v novi družbi kaj pomeniti.

Kritiziranje tovarišev in sodelavcev ustvarja vtis, da si vedno pod nadzorstvom. Neprostovoljno se trudiš, da sproti popravljaš svoje mišljenje in zadržanje. Kritiziranje samega sebe oropa človeka najglobljе osebnosti, prepreču je odločitve in kes, ki se porajajo samo na skrivaj in pred Bogom. Človek, ki se je popolnoma razkril, ni izročil ključa svojega najglobljega svetišča spovedniku, temveč nizkotni okolici — brezdušnemu orodju vlade. Tak človek postaja predmet, cunja in — ponoviti je treba — tako sistematično razčlovečenje traja vse življenje.

Beg je nemogoč. Kdor razmišlja in čita sam, sam dela, sam hodi, je sumljiv individualizma in egoizma. Vse delo, tudi duševno, prav tako početek in razvedrilo — vse se vrši v skupini. Kmete iztrgajo, če le mogoče, iz družin in jih povežejo v skupine, ki jih komunistična partija popolnoma obvlada. Vodstveni opravniki po navadi žive skupaj, posebno mladi ljudje. Hranijo jih zastonj; denarja dobivajo le malo: za cestno železnico in za brivca. Špartansko življenje, kjer stanujejo fantje in dekleta skupno — dasi se razbrzdanost ne priporoča —, življenje, v katerem posameznik biva predvsem v skupini in zaradi skupine. Jetnišnica, ki sem v njej živel, je imela posebno poslopje za sodnike, pisarje, tolmače, politične vzgojitelje, višje paznike. In značilno: gramofon, ki so ga imeli v tem poslopju in ki smo ga skozi rešetke mogli čuti, je igral vedno samo partijske pesmi. Tudi v prostem času nobene lahke glasbe, nobene resne glasbe, vedno samo „politična“ glasba.

Sodelovati ali umreti od lakote. Kako razložiti, da se ves narod pusti gnesti na tak način? Po svojem duševnem razpoloženju in svobodoljubnosti gotovo ni bil na to pripravljen. Stvar se dá razumeti le, če pomislimo, da daje delo in z njim sredstva za preživljanje samo država. Sodeluj, ali umri od lakote! Iz tega ni poti za nikogar. Temu, ki edini deli krožnike z rižem, ni mogoče brez kazni kljubovati. Ne moreš se umakniti v samoto in živeti na robu družbe. S tem bi se obsodil na smrt od lakote. Koliko mladih kristjanov, ki so jih izključili iz šol, je danes izločenih iz družbe!

Nezadovoljneži ne morejo vedeti drug za drugega, še manj si pomagati ali se celo medsebojno okrepiti v odporu. Prisilno tovarištvo neprestano bdi s sto očmi nad vsakim znamenjem mlačnosti. Razven tega je pripravljena jetnišnica, da nepričakovano odpre vrata vsakomur, ki „slabo misli". Moji jetniški tovariši so bili mnenja, da je bil trgovec, ki je kupcu izjavil: „Prej je bilo blago cenejše," kriv kritiziranja vlade in s tem protirevolucionarnega zločina in da je zaslužil zapor. Imam vtis, da tudi moji sojetniki po večini niso zagrešili nič hujšega. Nenadoma se je pojavila policija v civilu, jih potisnila v avto in tako so prišli v našo celico in v njej ostali dolge mesece; ječo so potem zapustili samo, da jo zamenjajo s prisilnim delovnim taboriščem.

To je tovarna novega človeka na Kitajskem. Njeno bistvo je popolna sužnost telesa in duše, popolna izročitev človeka v vladne roke. Šele po prešolanju morejo z novim človekom storiti, karkoli hočejo: kolektivne farme, državne delavnice, sindikate — ne delavske, marveč državne —, skrajno racioniziranje in pomanjkanje, vojne, danes odobravanje, jutri zasmehovanje istega voditelja, prepir v družini, prisilne ločitve zakona, ukazano izbiro poklica, izvrševanje službe v tem ali kateremkoli drugem delu države, pospešen sistem dela v tovarni, suženjsko raboto kmetov za velika podjetja...

Cinična zloraba plemenitih nagibov. Ob tej zaplembi celotne osebnosti, iz katere izvirata ves strah in nasilje, vendar ne zanemarjajo ostalih klasičnih propagandnih sredstev.

Predvsem izkoriščajo upravičeno teženje po veličini naroda, kar je bil eden priljubljenih predmetov prejšnjih vlad. Komunisti ga niso zavrgli. Nasprotno! Vsako vladno podjetje je „patriotično", pa naj gre za iztrebljanje reakcionarjev, ali za zdravstvo, ali za pomoč Koreji. Vedó, da ne smejo zanemariti tako močnega nagiba za ponosni kitajski narod, ki je moral pogoltniti toliko ponižanj. Povzdigujejo, brezmejno pretiravajo in pripisujejo izključno sedanji vladavini vsak napredek v deželi. Ne smemo pa pozabiti, da Kitajska že 40 let ni poznala miru. Državljanske vojne in vojne z zunanjimi sovražniki so si sledile brez odmora. Trenutni mir in to, da je Japonska vrnila Mandžurijo, razloži mnoge od tvarnih napredkov, s katerimi se baha komunistična Kitajska.

V drugi vrsti pozivajo k požrtvovalnosti. Na javnih zborovanjih in v študijskih urah je dolžnost izjavljati: „Hočem služiti samo ljudstvu." Samo najbolj zanesljivim prijateljem je mogoče pošepetati ob smehljajočem se mežikanju: „Jaz sem uradnik. Ne zaslužim skoraj nič. Toda služim ljudstvu." Ta zlaganost in ironija pa ne preprečujeta, da se ne bi mladina navduševala za žrtve, ki jih ji nalagajo. Zahteve po žrtvah spodbujajo v človeku plemenitost in komunizem zna te sile izkoriščati za svoje cilje.

—

Za železno zaveso, skozi katero se ne prikradejo nobene novice in nobene druge misli iz širnega sveta, rastó novi rodovi, katerih možgane hranijo in oblikujejo državni možgani in osrednji gibalni organ. Razumljivo je, da tak režim ne more trpeti nobene Cerkve, ki ščiti vero in nravnost. Režim prenaša „praznoverne" obrede v cerkvi, pagodi — več izjava o verski svobodi ne pove —, mora pa iztrebiti vse, ki se opirajo na Petrovo skalo in na „besede, ki ne bodo prešle" (Mat 24,35). Preganjanje kristjanov nima drugega vzroka. Izpričuje pa načelno nezdružljivost med svobodo božjih otrok in med predrzno umišljijo, skovati novega človeka.

Prof. Alojzij Geržinič, Buenos Aires

TRIDESET LET V DRUŽBE MISIJONSKIH ZDRAVNIC

Karel Wolbang CM, Philadelphia, U.S.A

Že stoletja so misijonska področja katoliške Cerkve prevzemala poleg svojskega duhovnega poslanstva pri zasajanju Cerkve tudi skrb za zdravstvo domačinov v svoj program. Pomanjkanje primernega osobja in zadostnih materialnih sredstev je to skrb povečini omejevalo na misijonske dispanzerje, gobavišča, najdenišnice in skromne bolnice. Izjemno so bile v tem stoletju osnovane nekatere večje bolnice. Vsak misijonar na terenu hitro spozna veliko važnost karitativnega dela med bolniki. Pomanjkanje časa in potrebne usposobljenosti sta med dvema najmočnejšima ovirama, da skrb za bolnike v mnogih misijonih ni zadostna, niti sodobni medicini odgovarjajoča.

PRIMER INDIJE JE ZNAČILEN

Protestanti so v misijonih mnogo hitreje kot katoličani prevzeli iniciativo. Že leta 1879 so poslali v Indijo prvo zdravnico. Hvaležno so jo sprejele indijske žene. Z ostrenjem socialnega čuta so ob naraščajočih potrebah ljudstva, industrializaciji mest in vedno večji emancipaciji žene postajali zdravstveni problemi vedno bolj pereči. Tako so 1920 imeli protestanti v Indiji sami že okrog 300 bolnic za žene in otroke, več šol za bolničarke, nekaj splošnih bolnic in tri medicinske šole v razvojni stopnji.

V istem letu 1920 so imeli katoličani v Indiji bolnico sv. Marte v Bangalore in vsaj 6 manjših bolnišnic. Med temi je bila tudi bolnica sv. Katarine v Rawalpindi s 16 posteljami. Manjših dispanzerjev je bilo po misijonih veliko. V higijeni in skrbi za lastno zdravje slabo poučeni domačini so v njih dobivali sproti najnujnejšo pomoč.

IZKUŠNJE MLADE LAIČNE ZDRAVNICE

Od 1920. do 1924. leta je v skromni sestrski bolnici frančiškanskih Marijinih misijonark sv. Katarine v Rawalpindi, v Indiji, delovala idealna laična zdravnica Ana Dengel, iz avstrijskega Tirola doma. Apost. prefekt Assama msgr. Kristofer S. Becker S.D.S. je v stiku s svojimi verniki po mnogih naseljih odkril obupne

zdravstvene razmere. Leta 1922 je zato ustanovil v Würzburgu, Nemčija, Zdravstveni misijonski institut za laične zdravnike obeh spolov. Občajno so se v misijone odhajajoči zdravniki pridružili že obstoječim bolnicam, ki so jih vodile sestre.

Dr. Ana Dengel je ob odhodu iz Indije 1924. leta prejela od nadškofa v Bombayu msgr. Goodienja pismo z zatrdilom: „Mi vsi (mišljeni so škofje Indije) bi radi bolnice, a nimamo osobja in sredstev zanje."

Iz mnogih štiriletnih izkušenj je dr. Dengelova dobro spoznala probleme na terenu. Indijske žene so se v bolezni zaupale samo zdravnici. To velja za mohamedanke v celoti.* Umrljivost med prebivalstvom je bila visoka in povprečno dosegljiva starostna doba med 27 in 30 leti. Nad milijon gobavcev v deželi. Okrog milijon smrtnih žrtev terja letno samo malarija. Do 50% otrok umre ob rojstvu in nad polovico ljudi se rodi, v življenju boleha in umre brez potrebne duhovne ter zdravstvene pomoči v času potrebe. Na enega zdravnika pride 6300 oseb, desetkrat več kot v urejenih razmerah. Na vsakih 43.000 ljudi samo ena bolničarka.

ROJSTVO NOVE OBLIKE SODOBNEGA MISIJONSKEGA APOSTOLATA.

V prvih mesecih leta 1925 je dr. Ana Dengel izmenjavala v več razgovorih izkušnje z rev. Mihaelom A. Mathis C.S.C. Takrat je bila šele kratek čas v Združenih državah Severne Amerike. Dozorel je sklep in načrt, da je treba ustanoviti novo redovno družbo. Prevzame naj skrb za bolnike v misijonskih pokrajinah sveta.

Od 12. stoletja dalje je Cerkev zabranjevala klerikom in redovnikom obeh spolov medicinski študij in prakso, vključno s kirurgijo in porodništvom. Kljub temu je pa katoliška Cerkev za pomoč bolnikom in ubogim vedno obračala pogled na ženo, svobodno Bogu žrtvovano v redovnem poklicu. Da ne bi delovanje misijonark na področju zdravstva prišlo v opreko s kanonskimi določili cerkvenega prava za redovnike, naj bi članice družbe ne polagale javnih zaobljub. Rev. Francis X. McBride C.S.C., strokovnjak cerkvenega prava, je pomagal odstraniti tudi to zapreko in 17. maja 1925, na dan kanonizacije sv. Terezije Deteta Jezusa, so bila redovna pravila (konstitucije) nove družbe končnoveljavno sestavljena. Father Mathis je razložil vikarju za redovnike monsignorju Corneliusu F. Thomasu namen in cilj Družbe katoliških misijonark zdravnic, zdravstvene potrebe in običaje v Orientu in zahteve določila Cerkve glede medicinske prakse in porodništva z ozirom na redovnice. Monsignor Thomas je imenoval podjetje „sveti poizkus". Nadškof M. J. Curley iz Baltimorja, Maryland, je na vloženo prošnjo 10. junija 1925 odgovoril pozitivno in odobril ustanovitev prve hiše v Washingtonu, D. C.

JEDRO ŠTIRIH

„Sveti poizkus" z novo družbo se je začel 30. septembra 1925, na prvi praznik Male Cvetke. Določena je bila sv. Terezija že spočetka za eno izmed posebnih zavetnic družbe. Peto sv. mašo je opravil rev. Louis Kelly C.S.C. in zbor bogoslovcev Kongregacije svetega Križa je pel gregorijansko sv. mašo. Mati Dengel trdi, da je ta sv. maša novi redovni družbi vtisnila poseben pečat: globoko ljubezen do liturgičnih obredov in cerkvenega petja, tako da sestre spontano želijo peti sv. mašo, naj so zbrane v še tako malem številu.

Prisotne so bile prve štiri sestre nove družbe: tirolska zdravnica dr. Ana Dengel, ustanoviteljica družbe; sestra dr. Joanna Lyons iz Chicaga in dve registrirani bolničarki: sestri M. Laetitia Flieger iz Brooklyna ter Agnes Marie Ulbrish iz Iowe. Duh četvorice je bil sijajen in enoten, da so celo nakupovat hodile skupno. Pomagalo je, da sta dve bili dobri kuharici, ena odlična strojepiska. Tako se je delo

* Po verskih običajih je velikemu delu orientalskih žena zabranjeno k zdravniku, ker jih nihče razen lastnega moža ne sme videti.

Prizora iz delovanja misijonskih zdravnic v njihovih misijonskih delokrogih.

Ta slika zgoraj kaže materinsko hišo v Philadelphiji, v mestu kjer živi tudi pisec tega članka Karel Wolbang CM, ki je s predstojništvom misijonskih zdravnic v stalni zvezi. Slika spodaj kaže hišo za postulat, to je prva preizkusna

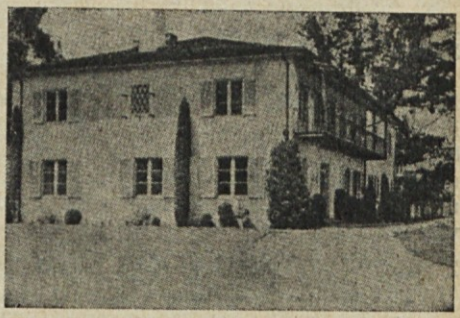

doba tistih, ki se žele posvetiti zdravniškemu misijonskemu poklicu v tej družbi. Sledi noviciat, katerega poslopje kaže slika spodaj in v katerem se vrši poglavitna doba oblikovanja nove članice.

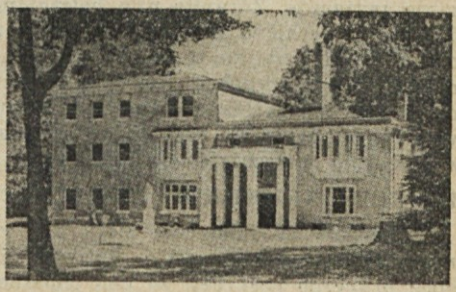

po sposobnostih lepo porazdelilo. Dnevni red je vključeval molitev, delo in oddih. Rev. Francis P. Goodall C.S.C. je bil duhovni voditelj, določen za formacijo. Pozimi je bil pouk v kuhinji, edinem toplem prostoru. Oprema in materialni pripomočki so bili minimalni, ker je bilo treba začeti iz nič. Tako je božja Previdnost zares postala očividno jasna. Ob nastajajočih problemih je bilo med četvorico veliko veselja in mati Dengel je prepričana, da se ne prej ne kasneje niso toliko nasmejale, kot prvih šest mesecev pionirskega sožitja. Prvo leto je hitro minilo. Prva četvorica je napravila misijonsko zaobljubo in v prvem kapitlju je bila izvoljena predstojnica. Že čez nekaj dni je prva skupina odšla v misijone — v bolnico sv. Katarine v Rawalpindi, kjer je mati dr. Ana Dengel delovala prva štiri leta svojega laičnega medicinskega apostolata v misijonih.

MISIJONSKI DUH IN CILJ DRUŽBE

Misijonske sestre zdravnice so predvsem redovnice. Njih prvi namen je zato širiti slavo božjo z lastnim osebnim posvečenjem. Zato vsaka kandidatka napravi 6 mesečni postulat in dveletni noviciat, ki se konča s polaganjem zaobljube pokorščine, čistosti in uboštva. Najprej za tri leta, nato za nadaljnji dve in končno za vse življenje. Duhovna formacija traja vsaj še nekaj let po noviciatu.

So pa tudi misijonarke. Njih naloga je zasajati Cerkev v deželah, kjer je še ni, pod vidikom reševanja in posvečevanja duš. Posredovati ljudem po duhovnikih in hierarhiji svete Cerkve božji nauk in dela usmiljenja, bogočastje in oblike duhovnega življenja ter organizirani laikat. Posebna naloga sestrá zdravnic v tem redu so dela usmiljenja, skrb za bolnike in trpeče v misijonskih deželah ter vzorno krščansko življenje kot zgled redovništva.

Kot misijonarke morajo vztrajno globlje spoznavati in ljubiti sveto Cerkev, živeti z njeno liturgijo, truditi se in trpeti za njeno rast. Delujoče z vsemi rasami in verami morajo imeti vedno pred očmi dostojanstvo človekovo, ki je ustvarjen po božji podobi. Z neprestanim izvrševanjem del krščanske ljubezni dokazujejo svetu, da je Cerkev najbolj vneta pospeševalka bratstva med ljudmi vseh ras in ver, ko uči, da smo vsi otroci istega Očeta, Odrešenika, z istim ciljem: večna sreča za vse ljudi.

ZDRAVSTVENO PODROČJE JE POSEBNI CILJ DRUŽBE

Celotna družba stremi z vsem svojim delovanjem za pospeševanjem božje slave s širjenjem božjega kraljestva na zemlji s pomočjo misijonskega zdravstvenega apostolata. Pomagati želijo celemu človeku; njegovemu telesu, razumu in duši ter zreti v bolniku trpečega Kristusa, ki prosi njihove pomoči in sočutja. Ker se ljubezen izraža v žrtvah, se trudijo, da napravijo za bolnika, kar je mogoče, ne oziraje se pri tem na lastno žrtev. Kot je lepo izrazil papež Pij XI. leta 1925 ob pogledu na medicinski del misijonske razstave:

„Ljubite svoje bolnike in skrbite zanje požrtvovalno. Modro in znanstveno se zanje zavzemite. Zdravite njih bolezni na najboljši način, ki vam je mogoč. Trudite se, da resnično služite. Tako boste z naravnim postopkom navdihovali zaupanje, ki bo pripravljalo duha za višje in nadnaravne reči... Ljudje ne smejo nikdar misliti, da sta spreobrnjenje in krst potrebno plačilo za vašo predano skrb, iskreno in nesebično krščansko ljubezen in gorečnost. Poslužujte se vseh sredstev, ki so vam razpoložljiva, da bodo občutili v sebi, kako je vaša vera resnično navdihnjena z nesebično samozatajujočo ljubeznijo."

POTREBA TEMELJITE POKLICNE PRIPRAVE

Preizkušena duhovnost mora biti v sestrah zdravnicah združena s temeljito znanstveno usposobljenostjo. Potrebno je sodelovanje raznih poklicev, da je mogoče primerno poskrbeti za čim uspešnejše delovanje celotne družbe in doseganje

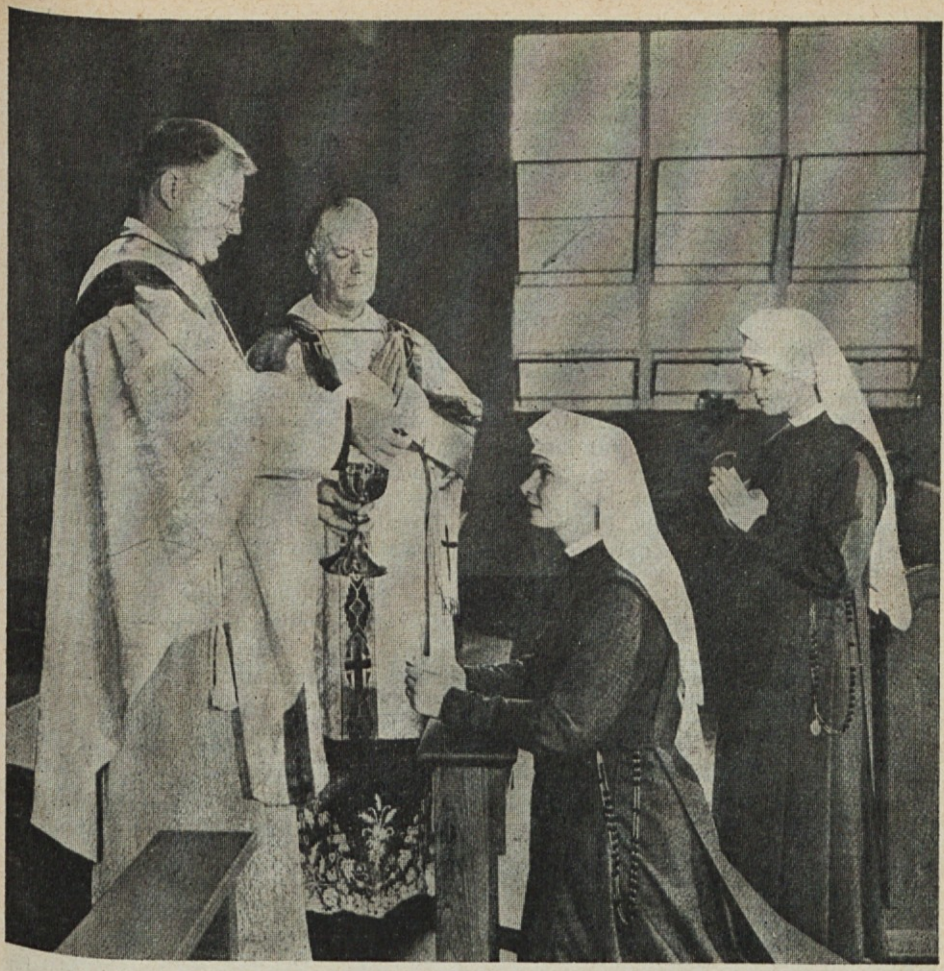

Misijonske zdravnice sprejemajo Zdravnika duš...

njenih ciljev. Poleg zdravnic, dentistk, bolničark, farmacistk, laboratorijskih in röntgenskih tehničark, psihoterapistk, strokovnjakinj v dietetiki, so za uspeh dela po bolnicah in pri oblikovanju naraščaja potrebne tudi računovodkinje, upravnice, tajnice, učiteljice, tiskarnarice, pisateljice, umetnice, fotografinje in dobre kuharice. Dasiravno ene delajo neposredno z bolniki in zdravili, niso druge, ki bolezen pomagajo preventivno preprečiti, jo olajšati ali na kak drug način uspeh dela družbe zagotoviti, prav nič manj važne in so deležne blagoslova celotnega dela.

Vsaka sestra prične običajno s stanovsko pripravo takoj po polaganju zaobljub na koncu opravljenega noviciata. Učinkovitost njene ljubezni bo v mnogočem zavisela od njene strokovne usposobljenosti in temeljite poklicne priprave. Posameznicam določijo vrsto študija in prakse po njenih osebnih sposobnostih in misijonskih potrebah. Za zdravnico je potrebno vsaj deset let, zlasti za praktično

spopolnitev v kirurgiji. Ako katera vstopi šele po končanih študijah, je takoj po noviciatu poslana v svoje prvo misijonsko področje. Za študij kandidatk izbira družba priznane medicinske šole, kjer vsaka diplomira v svoji stroki. Isto velja tudi za nemedicinski študij, v kolikor je zanj katera po potrebah družbe določena. Pri študiju nosijo kandidatke na pol civilno preprosto obleko, po bolnicah in misijonskih področjih so belo oblečene. Uradno pa nosijo sive habite s sinjim pajčolanom.

PAKISTAN MED MNOGO OBETAJOČIMI

Iz gorčičnega zrna se je razraslo delovanje družbe v mogočno drevo. To velja najprej za Pakistan.

Sestra dr. Lyons je leta 1926 odšla v Rawalpindi in 14. decembra 1927 je bila blagoslovljena prva bolnica družbe, ki je pod vodstvom sestre M. Alme Lalinski, prve diplomiranke medicine v družbi, že imela 100 postelj. Kot ta, nosijo tudi mnoge druge bolnice družbe ime: Bolnica Svete Družine. Sestre pa domačini imenujejo: sestre Svete Družine. Bolnica v Rawalpindi je materna bolnišnica družbe. Pod vznožjem Himalaje trikrat na dan zvoni angelsko češčenje in Kristusova ljubezen se razodeva bolnikom in študirajočim bolničarkam raznih ver sleherno minuto. Odkar je Pakistan po 14. avgustu 1947 svobodna država, sta obe glavni mesti vzhodnega in zahodnega Pakistana dobili vsaka svojo novo bolnico Svete Družine: Karachi in Dacca. Četrta je bolnica Sv. Mihaela v Mymensinghu, v vzhodnem Pakistanu.

Pakistanska vlada polaga na zdravstvo v državi veliko važnost in moderna bolnica v Rawalpindi ima danes že 200 bolniških postelj z lepo bolničarsko šolo za dekleta, ki se pripravljajo na mnoge bodoče naloge med svojim ljudstvom v skrbi za njegovo zdravje: kot bolničarke, babice in podobno. Za delo z muslimanskim življem je to dejstvo silno dvigajoče. Po 8 letih dela so statistike pokazale v 4 misijonskih središčih 33% manjšo umrljivost kot v drugih področjih.

NEZAVISNA INDIJA NE ZAOSTAJA

Devet zdravniških misijonskih središč je v polnem razmahu: Patna, Mandar, New Delphi, Mussoorie, Bombay, Kodarma, Thuruthipuram, Bharananganam in

Bolnišnica Svete Družine v Rawalpindi, Pakistan

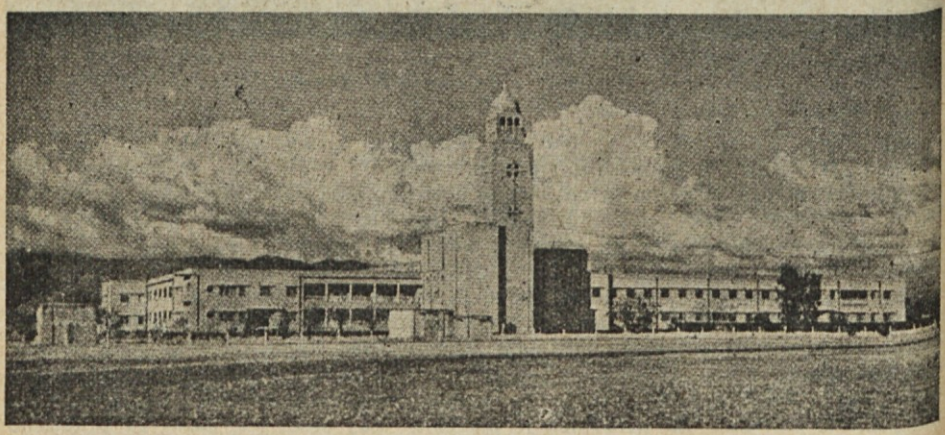

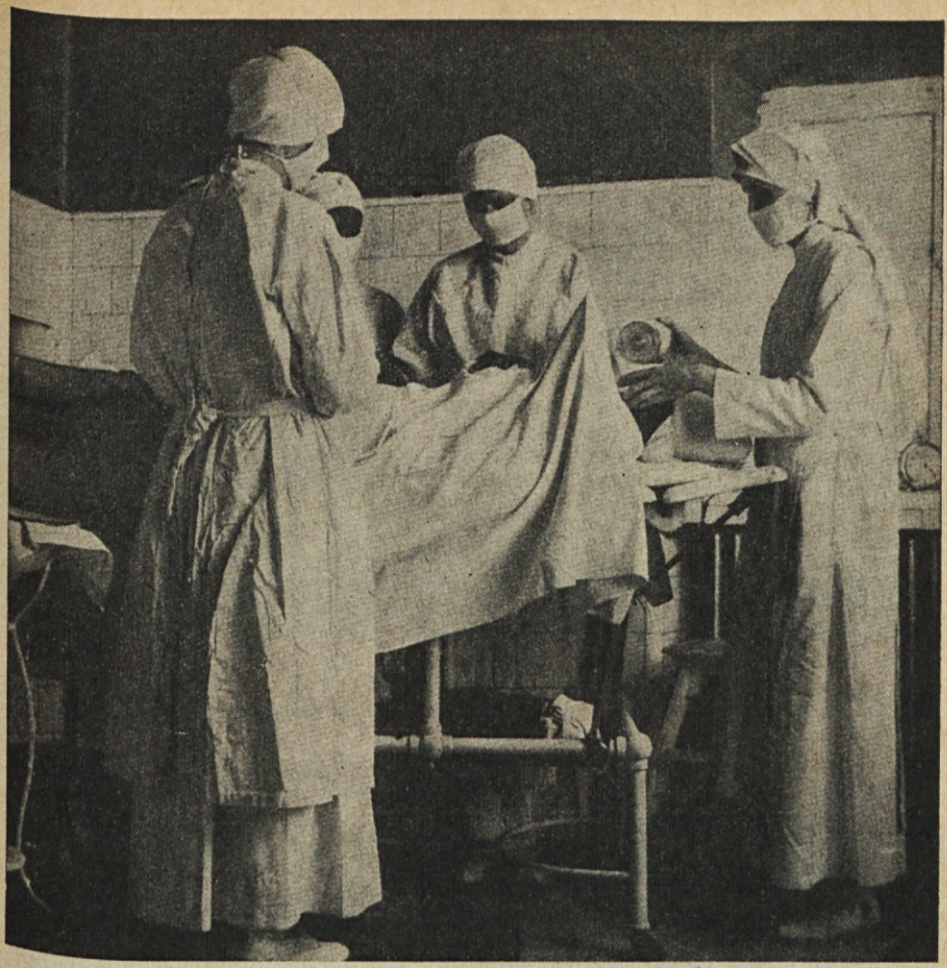

Misijonske zdravnice pri operaciji v bolnici v Rawalpindi

Changanacherry imajo svoje lepe bolnice. Zadnji dve upravljajo indijske misijonske sestre zdravnice, ki imajo v Kottayam, Južna Indija, svoj siro-malabarski sestrski noviciat. So namreč siro-malabarskega obreda kot nadškof Mar Gregorios. Drugi noviciat za indijske kandidatke rimskega obreda pa je v Poona. Nekaj sestra študira medicino v Delhi. Formacija terja veliko časa in začetki so povsod najtežji.

V Indiji deluje več misijonskih sestra zdravnic iz Anglije, kjer ima doslej družba dve hiši za formacijo: Osterlep, ki je služila za zvezo med Združenimi državami in Orientom, v kolikor je bil Angliji dostop v Indijo vedno odprt. V tej hiši je sedaj tudi postulat za evropske kandidatke za družbo. Angleški noviciat pa je v South Shields, blizu Newcastle. V njem se na bodoče misijonsko delo pripravljajo tudi naše tri slovenske zdravnice: dr. Gabrijela Ehrlich, dr. Janja in dr. Terezija Žužek.

CVETOČE DELO V INDONEZIJI

Holandska, znana po številnih misijonskih poklicih in zdravem katoliškem duhu, je zaradi vojnih prilik in revščine s poklici težko začela. Leta 1939 je prejela za svoje začetno delo iz Združenih držav od sestra v pomoč 100 dolarjev in en pisalni stroj. Danes ima nad 100 sestra z zaobljubami in nad 40 novink v formacijski hiši v zgodovinskem mestu Utrecht. Provincialno središče pa je Imstenrade Heerlen.

Holandske sestre so bile takoj poklicane v Indonezijo, ki je bila dolgo pod Holandci. So odličnega družbenega duha: preproste, velikodušne in vesele, delujoče z jasnim ciljem, dobro pripravljene za svoj poklic, ki ga opravljajo s čutom odgovornosti. Imajo že štiri bolnice: v Surakarta in Lawang na Javi ter v Makassar in Pare Pare na otočju Celebes. V Makassarju vodijo največjo državno šolo za babice v Indoneziji.

V mnogo obetajočem noviciatu v Lawang, Java, je že precej kandidatk iz indonezijskega otočja, zlasti močna skupina z Jave. Prilagoditi se je treba Orientu in duhu časa ter uporabiti vso ljubezen za izbiro pravih sredstev in metod pri formiranju teh duš za doseganje družbenih ciljev na njih ozemlju. Na področju porodništva in otroškega skrbstva so uspehi naravnost presenetljivi.

Kitajska laična zdravnica konvertitka že mnogo let sestram pri delu zelo pomaga.

MED ČRNCI V AFRIKI

Leta 1948 v aprilu, so bile misijonske sestre zdravnice slovesno sprejete od ljudstva in oblasti, ko so prišle na Zlato obalo in odprle svoj prvi dispanzer. Štiri leta kasneje je zrasla na istem mestu lepa bolnica Svete Družine v Berekum. Nedavno je bil odprt nov dispanzer v 40 milj oddaljenem Techiman. Holandske sestre pa vodijo lepo bolnico za rudarje v Welkom O.F.S., s 350 posteljami.

Voditelji rodu Ashanti so sprejeli sestre z velikim navdušenjem in v šoli za

Bolnica Svete Družine v glavnem mestu Indije New Delhi.

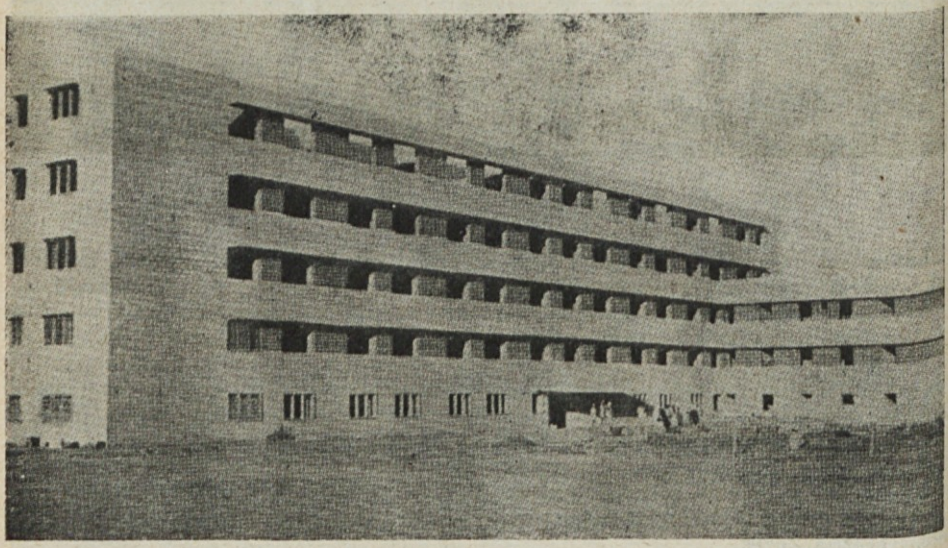

Muslimanske žene čakajo na pregled v bolnici v Rawalpindi

bolničarke je v Berekum že mnogo Ashanti deklet. Prošnje za prevzem novih delokrogov v Afriki so številne in čim bo poklicev in sredstev dovolj, bo mogoče delo zelo lepo razvijati. Saj je to dežela bodočnosti, ki krije 17% svetovne zemeljske površine in 7% vsega prebivalstva na svetu. Od teh je 8% katoličanov in mnogi bi katoličani postali, če bi jim kdo prišel Kristusa oznanjat.

Na jugu Združenih držav so sestre med vojno leta 1944, ko ni bilo mogoče na Orient, ustanovile katoliško kliniko za črnce v Atlanti, Georgija. Na jugozapadu pa so v Santa Fe, New Mexico, začele s katoliško porodnišnico. Ob njej je zrastla edina katoliška šola za bolničarke-babice v Združenih državah, ki je v zvezi s katoliško univerzo v Washingtonu, D.C. Diplomirane bolničarke napravijo še enoletni tečaj za babice, ki je združen s prakso in poukom o krščanskem pojmovanju življenja.

POTREBE JUŽNE AMERIKE SO VELIKE

V marcu 1951 so misijonske sestre zdravnice prevzele tudi prvo bolnico v Južni Ameriki. Sezidala jo je Creole petrolejska korporacija za svoje uslužbence in prebivalce v okolici v Maracaibo, Venezuela. Ime nosi po zaščitnici dežele: Naša Gospa iz Coromoto.

Pomanjkanje poklicev je v Južni Ameriki največja ovira za razvoj dela. Zanimivo, da je nekaj sestr Filipink že v družbi na delu, medtem ko mater dr. Dengel s sosestrami prosi in moli za nove poklice iz španskih dežel. Trenutno je ta problem z ozirom na razvoj dela po Južni Ameriki kričeč in je ob vstopu obeh slovenskih sester dr. Žužkovih iz madridske univerze v Španiji vrhovna predstojnica omenila, kako si želi, da bi mogla začeti čimprej tudi s špansko govorečimi poklici v družbi. Saj so za delo med lastnim ljudstvom najbolj primerni domači poklici.

ŽARIŠČE IN SREDIŠČE V ZDR. DRŽAVAH SEV. AMERIKE

11. februarja 1936 je Kongregacija za širjenje vere v Rimu v instrukciji „Constans ac Sedula" potrdila in dovolila za družbo misijonskih sester zdravnic z javnimi zaobljubami študij in prakticiranje medicine. Cerkvena hierarhija je družbi na splošno zelo naklonjena. Philadelphijski rajni kardinal Dougherty je svetega očeta dvakrat prosil za podelitev pravice sestram, napraviti javne zaobljube kljub delu na medicinskem področju. Povabil jih je tudi v Philadelphijo, kamor so leta 1939 prenesle svojo materno hišo v mirnem predmestju, imenovanem Fox Chase.

V tej materni hiši misijonskih sester zdravnic je tudi osrednji družbeni noviciat. V Washingtonu, D.C., je posebna hiša za študij kandidatk, ki obiskujejo katoliško univerzo v Washingtonu. Druga študijska hiša je v St. Louisu, Missouri. Postulat za zapadni del države je v Mountain View, California.

V Philadelphiji je tudi središče in težišče dela za nove poklice v državi kljub dejstvu, da ni v vseh ZD nobene večje bolnice v rokah misijonskih sester zdravnic. Vendar je v materni hiši polnost življenja in modri pajčolani na glavah številnih sestra, novink iz vseh delov ZD ter postulantk iz vzhodnih predelov, napravljajo v kapeli vtis, kot da cvetejo številne vijolice pred Najsvetejšim Bogu v čast. Preprosta in prostorna kapela je ob adoracijah skoraj polna.

Kljub ogromni duhovni pomoči, ki so jo nastajajoči in razvijajoči se družbi nudili redovniki Družbe Svetega Križa, je družba misijonskih sester zdravnic samostojna in neodvisna od moških redovnih družb. Izdaja tudi svoj list „Medical Missionary" (Misijonski zdravnik), ki izhaja vsak drugi mesec.

GENERALNA PREDSTOJNICA DR. ANGELA DENGEL

Ni bilo lahko prestati „sveti poizkus". Vendar je z obilnim božjim blagoslovom zelo uspel. 30. septembra je bila v Philadelphiji na pol privatna proslava družbenega jubileja. Priprava je bila v rokah laične organizacije pomočnikov misijonskih sestra zdravnic, v kateri je tudi mnogo zdravnikov. Glavni govornik je bil newyorški škof Sheen. Nad 500 sestra je po petih kontinentih sveta prosilo istočasno blagoslova nad to mednarodno organizacijo zdravstvenega katoliškega apostolata, ki ga je začela tirolska žena dr. Ana Dengel, ne doma, marveč v Združenih državah. 33 misijonskih središč od Philadelphije do indonezijskega otočja je bilo ta dan živ dokaz, da Bog blagoslavlja njeno delo, dasi se mnogi sprašujejo, kako je bilo mogoče vse to izvesti. Nove bolnice, klinike, dispanzerji, šole za bolničarke, njih zamisel, izvedba načrtov, uresničenje, vodstvo in nadziranje ustanov, ki naj prinašajo sčasoma milijonom olajšanje, pomoč in tolažbo, vse to terja močnih

Bolnica Svete Družine v Mandarju, Indija

Ustanoviteljica družbe misijonskih zdravnic s. dr. Dengel (desno) s sosestro

duš, polnih božje ljubezni in dobro izvežbanih za svoje poklicno medicinsko delo. Zdravnica sestra M. Benedikt je par tednov preje prejela za svoje pionirske medicinske zasluge pri gradnji bolnice v Pakistanu in za priznano kirurgično delo istotam, v Philadelphiji od ameriškega združenja zdravnikov znanstvenikov odlikovanje, ki ga doslej še ni prejela nobena ameriška zdravnica.

Za dr. Janezom Janežem, našim prvim misijonskim zdravnikom laikom, smo Slovenci dobili tri nove misijonske zdravniške poklice iz vrst idealnih deklet, ki bodo gotovo zgled in pionirke novih poklicev med našo dekliško mladino. Mati dr. Dengel je bila izredno srečna, da je bila v družbi misijonskih sester zdravnic ob jubileju že tudi slovenska zdravniška trojka. 12. februarja tega leta sta obe sestri dr. Žužkovi začeli v South Shields svoj noviciat in se pridružili dr. Ehrlichovi.

Naj bi ob tem jubileju tudi naše molitve podvojile duhovno moč tej božji zamisli, ki postaja meso pod zaščito in varstvom „Marije, začetka našega veselja", ki je družbena patrona. In ob vedno novih prošnjah, ki jih škofje pošiljajo na vrhovno predstojništvo sestra za prevzem novih bolnic in bolničarskih šol, naj naše molitve in žrtve dodajo svoj delež, da bodo še mnoge duše sledile božjemu klicu in odhajajoče v misijonska področja lajšale bedo človeškim srcem. Saj imajo sestre mogočno bodrilo Kristusovo: „Tako naj sveti vaša luč pred ljudmi, da bodo videli vaša dobra dela in slavili Očeta, ki je v nebesih." V tem je ves cilj in končni namen tega podvzetja. Ljubezen in predanost povezana z znanjem in izurjenostjo so kot luči, ki naj razsvetljujejo temo in služijo bolnim v misijonih ter z dobrimi deli slavijo Boga v nebesih. Kot lepo trdi sveti oče Pij XII.:

„Dandanes more biti in dejansko je zdravniška praksa združena z redovnim življenjem mogočno orodje pri razširjanju kraljestva Kristusovega."

O NARODIH IN LJUDSTVIH V MISIJONSKIH DEŽELAH

AFRIKA

ČRNA AFRIKA

Naziv „črna Afrika" ni kakšen znanstveni pojm, pač pa je to tisti, največji del afriškega kontinenta, kjer prebivajo črnci ali kot pravimo "zamorci". Vsa Afrika od 20° severne širine, ponekod bi to mejo pomaknili lahko bolj proti jugu, spada pod to poglavje. Izvzeti je treba samo najjužnejši del južnoafriške Unije, ki je že popolnoma pobeljen in v njem zamorci nimajo več stalnih bivališč, ampak živijo tam samo še kot delavci in služabniki, rekrutirani iz raznih severnejših provinc.

Na tem ogromnem ozemlju živi čez 400 narodov, ki se med seboj ločijo bodisi po načinu življenja ali družbene ureditve, po različnosti telesne gradbe, po barvi kože, po jeziku in drugih posebnostih, zlasti pa po posebnem imenu svoje skupnosti Razvoj teh ljudstev in njih porazdelitev v večje rasne, jezikovne pa kulturne skupine je ogromno delo, s katerim si učenjaki raznih belih narodov že desetletja belijo glave, prišli pa so šele do začetnih dognanj, pa še ta si dostikrat nasprotujejo.

Na splošno razlikujejo stari zamorski živelj in Hamite. Pa že se pojavljata vprašanji, kdo so ti stari zamorci in kdo so Hamiti. Najstarejši prebivalci, ki so ohranili največ prvotnih telesnih in duševnih lastnosti, Pigmejci v srednji, Bušmani v južnozapadni Afriki, mnogim raziskovalcem sploh niso „zamorci". Hamiti so nekaterim istovetni z etiopsko raso, drugim samo veja semitske jezikovne skupine.

To pa je menda nesporno, da so se iz tistega kosa Afrike, katerega jedro tvori najtrdnejša državna organizacija, Abesinija današnjih dni, že v prazgodovini in tudi že v zadnjih tisočletjih stalno v presledkih valili roji Etiopcev ali Hamitov na zapad in na jugozapad prav do Bušmanov. Na zapadu so potisnili stare zamorske rodove proti severu v današnji Sudan ali pa se z njimi krvno zmešali. Podobno mešanje se je vršilo v srednji Afriki in na jugu. Bušmani — kot Pigmejci v srednji Afriki — so se deloma te mešanice otresli, pa samo deloma; tisti, ki so se zmešali, so znani pod imenom Hotentoti. Iz izvenafriškega vzhoda pa so vedno prihajali v Etiopijo novi dotoki Orientalidov, nazadnje Semitov in tako se je ob Ekvatorju vršilo dolga tisočletja podobno preseljevanje narodov kot v zgodovinskem času v Evropi: od vzhoda na zapad.

Izkopanine okamenelih okostij iz najstarejših časov prav malo pripomorejo k razlagi človekovega razvoja v Afriki. Homo rhodesensis, ki je menda starejši kot neandertalec, je vsekakor „izumrl". Nekaj desettisočletij mlajše boskopsko okostje pravtako, medtem ko kaže Cepe — flaski okostenjak podobnosti z avstralskimi; oba bi še najbolj vodila k podobnosti z Bušmani. Še novejša okostja iz nekdanje nemške vzhodne Afrike in iz Kenije pa so etiopska.

Prav nič več jasnosti ne prinašajo izkopanine iz časov, ko je človek že rabil razno orodje, obdelano z roko in razumom. Te najdbe se skoraj ne razlikujejo od izdelkov evropskega paleolitskega človeka, kot jih imamo na Slovenskem, n. pr. v sloviti Potočki zijalki.

Morda so najnovejša raziskovanja po drugi svetovni vojni že kaj več posvetila v pradavnine črnega kontinenta, toda dokončnih dognanj gotovo še niso prinesla. Zaenkrat še velja, da so najstarejši izdelki človeških rok, najdeni v črni Afriki, najbrž delo Hamitov, recimo jim Etiopcev. Ti ljudje so visoke rasti, sloki, razmeroma svetle barve, ozkega obraza, podobni starim Egipčanom. Njihovi lasje so pa podobno kodrani kot lasje pravih zamorcev, ki se po barvi ločijo od Etiopcev; Etiopci bronastordeči, pravi zamorci sivočrni. Čeprav je etiopske krvi dosti po vsej Afriki, saj je etiopska rasa pač jedro hamitskih rodov, ki so preplavljali kontinent, je danes čistih Etiopcev zelo malo, pravzaprav samo še narod Galla. Vsi okoliški Abesinci in Somalijci so pomešani z orientalskimi in deloma semitskimi prišleki.

Drugo raso imenujejo paleonigridno, starozamorsko, katere začetki in razvoj so zelo nejasni. Ti zamorci so visoke rasti, a malokje se je tudi ta rasa ohranila čista. V pragozdu osrednje Afrike so se mešali s Pigmejci. Tam, kjer so bila ugodna tla za potujoče živinorejce, Hamite, z le-temi. V Sudanu so se mešali s Hamiti in severnimi sosedi. Poglavitni znaki te rase so širše glave, barve od temnorjave mimo včasih res skoraj črne do temnosive, kar je navadno posledica mešanja. Nos je potlačen, usta široka. Nekateri učenjaki govorijo o posebni nilotski rasi, o tistih zamorcih, med katerimi je deloval Knoblehar; drugi govorijo samo o nilotski podrasi, oboji pa priznavajo, da so tudi Niloti pomešani z Etiopci, celo z evropeidi. Niloti so najbolj sloki Afrikanci, po obrazu podobni Etiopcem, po barvi med najbolj črnimi.

Nazadnje je tu še pragozdna rasa Pigmejcev, majhnih ljudi okroglega obraza in razmeroma svetle kože. Podobni so jim Bušmani, ki so nekoliko večji, pa jim nekateri pripisujejo odliko samostojne rase, koisanske. Rasni problem v Afriki je torej zelo zamotan in problematičen.

Pa tudi jezikovna razdelitev ni lahka. Vendar nudi več oprijemov.

1.) Hamitske jezike govorijo prebivalci severovzhodne Afrike, v kolikor ne govorijo sorodne semitščine.

2.) Koisanski jeziki, ki jih govorijo Bušmani in Hotentoti, slednji s hamitskimi vplivi.

3.) Pravi zamorski jeziki, ki jih delijo v štiri velike skupine:

a) sudanska skupina. Sudan ni samo pokrajina južno od Egipta, ki je v zadnjem času dobila politično samostojnost in je v njej zamorski živelj precej razredčen, ampak ves pas od „egiptovskega" Sudana do Atlantika med Dakarjem in Kamerunom.

b) skupina Bantu. K tej skupini spada vsa srednja in južna Afrika, razen koisanskega jezikovnega otoka in klina ob gornjem Nilu, kjer tvorijo Niloti svojo

c) nilotsko skupino.

č) semibantu so jeziki, podobni skupini bantu, pa jih govorijo v sudanskem jezikovnem področju.

Pokrajinsko in klimatsko lahko razdelimo črno Afriko v

1.) osrednji gozdni del ob ekvatorju z mnogimi padavinami. V ta krog spadajo severni Kongo, zgornja Gvineja in južni Kamerun. Gozd nudi razne sadeže — pobirščino, številne vode bogat ribolov. Muha tse-tse preprečuje živinorejo, pač pa uspeva tropično poljedelstvo; glavni pridelki so sladkorni trs, banane, mani, v zadnjem času tudi koruza.

2.) Okrog tega kroga se vije prvi obroč: vlažna stepa. Sta to predvsem južni Sudan in južni Kongo. Namesto tropskega gozda je tu razno listno drevje, poleg zgoraj naštetih pridelkov rastejo tudi stročnice in možna je živinoreja.

3.) Pretežno živinorejski je širši zunanji pas suhe stepe, ki obsega ostali Sudan in južno Afriko; stročnice so tu glavni pridelek.

Nekoliko drugačen je položaj na goratem vzhodu. Industrializacija je posilila marsikje naravne krajinske in klimatske razmere.

V snovni kulturi razlikujemo dve prvotni področji: področje lova in zbiranja sadežev in področje živinoreje. Nosilci živinorejske kulture so bili predvsem hamitski nomadi.

Iz kulturnega področja imamo za novejšo dobo mnogo podatkov, ki so zelo zanimivi. Znana so zadevna dela, ki so jih napisali Schmidt, Schebesta, Frobenius, Ankermann in drugi. Ne moremo iti v podrobnosti. Zanimiva je zapadnoafriška kultura; družabna ureditev je maternopravna, zelo razvita je umetna obrt, posebej kiparstvo. Rodezijsko kulturo označuje fevdalno aristokratska državna ureditev; bombaž daje tkanine, bogato razvito kovinarstvo, zlasti zlatarstvo kaže, da bi moglo biti orientalskega izvora. V marsičem so rodezijski kulturi podobne novejše sudanske kulture. Posebno v zgoraj omenjenem zunanjem klimatskem pasu je bil prav do vdora evropskih kolonizatorjev — in je najbrž še — razvit čut za večje državne tvorbe. Pa tudi na skrajnem jugu, pri Hotentotih in Zulujih je bilo podobno. Manj državotvorni, v manjših družbenih enotah živeči so prebivalci osrednjih pokrajin.

Velika večina prebivalcev črne Afrike je še vedno poganska. Zanimiva bi bila njihova razdelitev po raznih vrstah verovanj kot so fetišizem, manizem, animizem itd., a tu je mešanica še hujša. Nas tu predvsem zanima dovzetnost teh ljudi za katoliško vero. O lepih misijonskih uspehih berejo bralci v vsaki številki našega lista. Na splošno tukaj lahko rečemo, da so uspehi med jezikovno skupino Bantu večji kot med Niloti in Sudanci; med Sudanci pa ob Atlantiku večji kot v sredini in na vzhodu, kjer še vedno prodira med črnce islam.

Če smo rekli zgoraj, da živi v črni Afriki ok. 400 „narodov", je to le približno število bolj izrazitih narodnostnih skupin. Mnoge izmed teh bi lahko delili v „plemena", „rodove" in podobne družbene in etnične skupnosti, ki jih je težko definirati. Zato je umljivo, da se ne moremo pri vseh ustaviti in vsako posebej opisati. Naj sledi samo kratka oznaka važnejših in zanimivejših „narodnosti".

ABESINCI so v prvi vrsti Semiti, ki so se še pred Kristusovim rojstvom vselili iz Arabije in deloma odrinili hamitske Kušite, naseljene v Habešu, deloma pa se z njimi pomešali. Ti Semiti so razvili uradni jezik amharščino. Poleg Kušitov so si podvrgli tudi druge rodove, omenili smo že prastare Galla. Ok. 450 so sirski misijonarji deželo pokristjanili, vendar so ostali posamezni predeli, tudi n. pr. kušitski Sidama, vsaj v bistvu še pogani. S časom so se abesinski kristjani vedno bolj naslonili na egiptovske Kopte in je vsaj formalno ostala odvisnost do danes. Na nepojasnjen način je prišlo v 8. stol. med kušitske Falaša judovstvo in prevzelo nadvlado. V 13. stol. pa je še danes vladajoča dinastija Salamonidov zopet napravila deželo krščansko. O vlogi katolicizma v tej državi so KM že večkrat pisali. — Hamiti so v bistvu tudi sosednji Somalijci, ki so pa močno islaminizirani.

SUDAN je na jugu vlažen, na severu suh. V negovanem rastlinstvu prevladuje grmičevje, v domačem živalstvu kamela in drobnica. Južni predeli so bolj izrazito zamorski kot severnejši, kjer je poleg hamitskega močan tudi arabski živelj, seveda že pomešan z nigridskim. Pa tudi čistih beduinov ne manjka. V obleki velja pravilo: sever je oblečen, jug vsaj v notranjosti kontinenta bolj nag.

V *vzhodnem* Sudanu so že v srednjem veku zacvetele večje države, med katerimi sta bili najvažnejši Fundža in Darfor, obe v stalni borbi za Kordofan. Z drugimi manjšimi državami so prišle pod arabski vpliv. V tem delu Sudana je značilno stalno valovanje narodov z vzhoda na zapad in spet narobe. Prvotni prebivalci so sorodni egiptovskim Nubijcem. So precej oblečeni in nakičeni. Hiše

so deloma cilindraste, deloma kolaste, deloma ilovnate, strešni tip je redek. Običajna je patriarhalna ureditev družbe z rodovnimi poglavarji. Totemizem je zelo razširjen, a ob tem tudi vera v najvišje božanstvo. Arabci so svojo oblast izrabili predvsem za lov na sužnje, pač tudi v „lastni“ državi. Višek so dosegle vzhodnosudanske države v 16. stoletju.

Centralni, osrednji Sudan je obvladal od 10. stol. naprej narod Hausa in vzdrževal tam do začetka prejšnjega stoletja 7 držav, ki jim pravijo prave, in še 7 nepravih, odvisnih. Pod Osmanom dan Fodiom so pridrveli l. 1804 Fulbe iz Senegala in si te države podjarmili. Narod Fulbe šteje nad 2.000.000 duš in je raztresen v jezikovnih otokih po vsem zapadnem delu Sudana. Fulbe so Hamiti. V tem delu Sudana je precej Semi-Bantujev. Na jugu prevladuje v obleki golota. V obrti so znani izdelki iz medenine in usnja. Družbena ureditev je izrazito očetovskopravna. Islam prevladuje, pa ga izpolnujejo zelo površno. Za časa držav Hausa je bil jezik Hausa zelo razširjen kot trgovski jezik tudi izven centralnega Sudana.

V *zapadnem* Sudanu, ki zavzema veliki lok Nigra in njegove severne bregove, prevladujejo Volta in Mande. Tu so s severa važni berberski vplivi in vdori, južnejši prebivalci so čistejši črnci. Volta so očetnopravno organizirani, živijo v utrjenih dvorcih in razven rodu Mossi v 2. stol. niso zgradili večjih državnih organizmov. Mande ali Mandingo se delijo v dve veji, v Mande-Fu in Mande-Tan. Tudi Mande-Fu, ki živijo v šumah, niso ustvarjali večjih državnih tvorb. Pač pa je slavna zgodovina Mande-Tan. Po zapiskih arabskih potnikov so jim ustanovili najstarejše države Ghana ok. l. 300 „belci“, a v 8. stol. so prevzeli državno krmilo domačini. Med temi je v 13. stol. prevladal rod Mali ali Melle, ki je povzdignil mesti Gao in Timbuktu v razkošni središči kulture. Prihajali so gradbeniki in učenjaki iz arabske Španije, Timbuktu je dobil poleg drugih ustanov sijajno knjižnico s 1600 deli. Malije so nadomestili Songai, a v 17. stoletju je pričela ta država razpadati. Upravno je bila razdeljena v province s pokrajinskimi knezi; posebne pozornosti sta bili deležni kraljeva mati in žena. A v bližini kulturnih in upravnih središč so v najprimitivnejših razmerah obdelovali zemljišča goli kmetje.

Posebej naj omenimo neposredno atlantsko obalo. Delijo jo narodopisno in kulturno zgodovinsko v zapadni in vzhodni del. *Zapadni* del obsega predele od reke Senegal do Sasandre. V zaledju Dakarja prebiva rod Wolof, bolj proti vzhodu plemena že znanih Mande-Fu in Semi-Bantujev, še bolj proti vzhodu pa Kru, ki so znani kot mornarji. Med temi ljudmi so zelo razširjene tajne družbe. Razvito je kiparstvo. Med siceršnje precej enotno družbeno ureditev so posejani izraziti maternopravni otoki. Dosti zanimivejši je *vzhodni* del, ki obsega Slonokoščeno obalo in obalo še naprej do izliva Nigra v morje. Če sledimo obali od zapada proti vzhodu, so tu tri večje skupine narodov: Kwa, Jeruba in Ibo. Prvi so ob Slonokoščeni obali. Tu je bila na zapadu država Denkera, ki jo je l. 1720 nadomestila država Ašanti. V južnem Togoju in južnem Dahomeju so ustanovili državo Eve ali Fo. Poleg moških bojevnikov so vzdrževali amazonski zbor in Eve so se odlikovali s posebno krvoločnostjo. Danes so pa prav tam cvetoče misijonske postaje. Jeruba so v svoji državi v jugozapadni Nigeriji ustanovili prava velemesta za afriške pojme. Očiten je mediteranski vpliv. Tekstilna, pleteninasta in kovaška obrt so bile zelo razvite, kiparstvo je cvetelo. Tudi v današnji misijonski umetnosti so kiparski izdelki iz Dahomeja in Nigerije posebno odlični. Ok. l. 1300 se Jeruba bolj proti vzhodu ustanovili mestno kolonijo, nekakšno jerubsko Kartago: Benin z lastno državnostjo; to mesto so v nekem kazenskem pohodu l. 1897 razrušili Angleži. Manj visoko so se povzpeli Ibo in še manj razni, med navedene narode posejani Semi-Bantuji.

M. M.

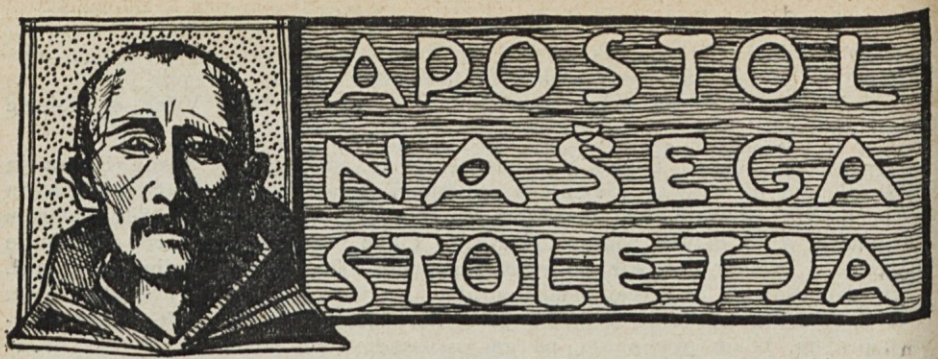

Piše Ruda Jurčec, Buenos Aires

VELIKA ŽRTEV

Svoje predavanje o doživetjih starega Wanga je Lebbe v Parizu zaključil s temi besedami: „Samo ljubezen nam omogoča, da si ustvarimo pravi pogled na bedo človeškega rodu. Nikdo ne pozna svojih otrok tako, kot jih pozna mati in nikdo ne pozna svojih faranov tako, kot jih pozna njihov župnik. Uradniki in javni nameščenci ne morejo prodreti v duše prebivalcev in zato uradni zastopniki in trgovci ter slični potniki nikdar ne bodo mogli spoznati duše kitajskega naroda. Kitajska pa ima še to prednost: duhovnikom in laičnim apostolom je dano, da spoznajo najlepše lastnosti tega ljudstva s posebno lahkoto, ker so te čisto na površini in niso prav nič skrite." Toda glavno je, da se človek pri tem poslužuje glavnega in najmočnejšega sredstva: „Samo ljubezen nam more posredovati pravi pogled v človekovo dušo." In pri duhovniku-misijonarju ta ljubezen ne pozna meja starosti. Duhovnik je posvečeni oče svoje verske družine. Kitajci imajo poseben način, da označujejo to povezanost, ko pravijo, da je „državni uradnik ali javni delavec oče in mati naroda"; očetovstvo samo ne zadostuje, nujno se mora priključiti še nekaj materinskega.

Za misijonarja-apostola je vsaka ura — ura božjega obiskanja. Vsak hip more ustvariti priliko za nastop milosti in Lebbe začenja poslej ta svoj odnos do misijonskega uveljavljanja imenovati neposredno metodo delovanja. Svojih pridig ali ur verskega nauka nikdar ne zaključuje v cerkvi ali šolskem prostoru, vsak večer popelje svoje poslušalce na svoj dom in ostaja z njimi dolgo v noč. Verniki njegove fare so namreč pravkar prestali preizkušnje boksarskega preganjanja in tako je bilo gradiva dovolj za razgovor o spomnih na tiste, ki so morali žrtvovati svoje življenje za zvestobo. Večkrat je pozneje navajal, kako je čutil, da so bili mučenci in svetniki iz preganjanja tiste ure med njimi. Njih navzočnost jih je prevevala in Lebbe jih je čutil do zadnjih vlaken. Njegova duša je bila polna vere v njihovo bližino. Mučenci in svetniki so postajali posebni pokrovitelji njih domov in naselij. V takih trenutkih so zlasti molili za še večje uspehe pri spreobračanju, začenjali so upati v popolne uspehe, v popolno spreobrnitev vseh prebivalcev v njihovem okolišu.

To delo pa se ni omejevalo samo na najbližjo okolico. Vedno in povsod je bilo treba iskati priložnost za nastop in poseg. Nekega dne se je Lebbe moral ustaviti sredi vasi, da popravi kolo na svojem vozilu. Ko so mu prišli ljudje pomagat, jim je medtem začel razlagati resnice evangelija. Iz družbe se je odtrgal višji uradnik in ga zaprosil: „Kar pripovedujete, me zelo zanima, gospod. Ali bi hoteli stopiti

v mojo hišo, da bi vas tam vsi z mojo družino poslušali.“ Po tem kratkem obisku se je zasidralo prvo zrno krščanstva v tistem okolišu in začelo rasti.

Poleg ljubezni, ki naj lajša širjenje vere, pa je Lebbe opozarjal še na eno: na sredstvo apostolskega dela. Večkrat je v svojih govorih začel navajati, da je „Jezus Kristus velik prijatelj viteštva“. Skromen, skoraj beraško opravljen, je Lebbe bil vedno silno občutljiv za plemenitost in dostojnost, oboje je bilo dvignjeno na posebno raven poduhovljenosti. Na zunaj je Kitajska dežela trdote in pogosto se dogaja, da misijonarja zapelje brezbrižnost in trdota v nespremenljivosti obrazov do odločitve, da bi se odločil za trše nastopanje ali za ostrejše oblike izražanja. Toda Lebbe je sebe in svoje tovariše skušal vedno obvarovati pred to napako. Nekoč je obiskal fare, kjer je mnogo vernikov končalo pod noži boksarjev. Zemlja je bila še polna sledov prelite krvi. Povabil je navzoče vernike, da naj prineso košare, da bodo zbrali in spravili v grobove kosti mučencev in svetnikov, ki so še ležale tam okoli. Dogodek zaključuje Lebbe z besedami: „Približal se mi je vernik, ki je bolj doumel svetost trenutka kot pa njegov duhovnik. Ko sem se sklonil, da bi začel pobirati kosti, me je ustavil in mi rekel: prečastiti, najprej molimo...“ Gotovo je bila pravilno ponižana, dodaja Lebbe.

Nekaj dni nato pa je doživel na drugem kraju pravo zmagoslavje. Tri vasi so sporočile, da žele vsi prestopiti v krščanstvo. Tri dni in tri noči je moral s svojimi katehisti poučevati in pripravljati. Napor jim je stiskal grla, da niso mogli vse te dni použiti nobene hrane, vročičnost jim je preprečevala, da bi čutili glad in potrebo za počitek, za nekaj ur spanja. Med seboj so se priganjali z vzkliki: „Za slavo božjo je treba vse storiti. Tisti, ki so preživeli preganjanje, ne smejo več razpolagati s svojim življenjem, kajti poslej pripadajo vsi Bogu, ki jih je čudežno rešil nasilne smrti.“

Okoliš, ki je štel do tedaj nekaj nad sto vernikov, je po teh dneh narastel na 20.000 kristjanov. Zrno je umrlo, da je rodilo obilen sad.

SV. PAVEL — ZGLED MISIJONSTVA

Borba z napakami misijonske akcije je bila dolga in naporna. Ko je l. 1908 Lebbe prišel na novo službeno mesto v Tiencin, je tam še cvetela metoda takozvanega „razdeljevanja miloščine“ za pridobivanje vernikov. Delitev denarnih podpor bi naj pospešila nabiranje vernikov.

Nekega dne je prišel k Lebbu njegov kitajski sobrat Yang in mu sporočil, da za nabiranje katehumenov ni več denarnih sredstev. Šole bodo pač ta čas zaprte, je potožil, in nobenih izgledov za izboljšanje. Takrat pa mu Lebbe poseže v besedo in vzklikne: „In kaj bi bilo, če bi se obrnili na božjo Previdnost. Naj ona pokaže, kako naj se izmotamo iz te stiske in slepe ulice.“

Začeli so z veliko „križarsko vojsko“ molitve, dva tedna so vsi verniki s svojimi duhovniki na čelu molili v ta namen. In zgodilo se je, kakor da je božja Previdnost odprla slapove svoje milosti. Nakrat so začeli prihajati katehumeni od vseh strani in izjavljali, da žele biti poučeni v verskih skrivnostih. Šolski prostori so se začeli odpirati in začelo je primanjkovati učnih moči. Naval je bil tolikšen, da je Yang moral odpotovati v Peking po učitelje in pomočnike. Lebbe sam je pozneje večkrat navajal, da se je ob tej priložnosti dokončno utrdilo v njem spoznanje, kakšna mora biti razlika med starimi metodami „pridobivanja“ in njegovimi izkušnjami, ki so slonele na čisto novih temeljih. In ni šlo brez težav. Sam je pogosto zapadel skušnjavi, da bi se vsaj včasih še posluževal starih metod. Bilo bi toliko lažje... Pa se je kmalu prepričal, da mora biti dosleden. Sam je pripovedoval, kako ga je hitro spravilo na pravo pot:

„Nekega dne sem imel opravek pri mandarinu. Škof sam mi je svetoval, da naj se primerno oblečem in nališpam. Šlo je za veliko zadevo in škof je želel, da bi pri mandarinu uspel. Oblekli so me v svilo in posadili na mulo, okoli mene pa je bilo celo krdelo kristjanov, prav tako pisano opravljenih in vsi so bili na konjih. Tako smo se približali mandarinovemu domu in imel sem vtis, da hitim v tistem sijaju po ulicah, kakor je slovesno jahal Gospod po ulicah Jeruzalema... Zdelo se mi je, da sem podoben princu iz daljne dežele in pred nami so se široko odprla vrata mandarinove palače. S slovesnim korakom sem se pomikal v notranjost palače, vse po predpisih, veljavnih za cesarske dvorjanike. Sprehajala sva se z mandarinom po dvoranah in se smejala glasno in pojoče, kakor da bi bila dvorana polna vpijočih gosi in rac. Seveda je bil mandarin nad vse prijazen z menoj, toda od časa do časa sem lahko opazil čuden posmeh v njegovih očeh. Razumel sem... Odšel sem domov, odvrgel slovesna oblačila in prodal mulo — izkupiček in obleke sem razdelil med reveže. Za vedno sem dal slovo slovesnim oblačilom. Človek mora biti radikalen. In od takrat naprej sem bil revež in kadar sem poslej prihajal k mandarinom, sem bil sprejet prijazno in opazil sem, da so mi izkazovali izredne časti... Tako vidite, vedno in povsod se izkaže, da je najboljša metoda tista, ki jo je pokazal Jezus Kristus... Posnemajte Ga, moji dragi prijatelji!"

Kako varno hoditi po tej poti, to se je naučil pri apostolu Pavlu. Tako je v tistih dneh zapisal: „Sv. Pavel je tako velik misijonar, da je res ves v tem 'poklicu'. Menim, da ga ni mogoče razumeti drugače, kot prav v tej njegovi misijonski akciji."

Zato se je pogosto vračal na proučevanje dobe, ko se je poganska Evropa pre obračala h krščanstvu. Poleg del apostola sv. Pavla je proučeval uspehe prvih velikih apostolov med zahodnimi narodi Evrope, tako delovanje sv. Remigija v Franciji, sv. Avguština v Angliji, sv. Bonifacija v Nemčiji, sv. Patrika na Irskem.

Poleg katoliških avtorjtv v misijonstvu, pa posveča pozornost tudi protestantskim misijonom in pogosto proučava njihove spise in razglablja o njihovih izkušnjah in ugotovitvah. Pa tudi to mu ni bilo lovolj; vrgel se je tudi na študij spisov o psihologiji narodov. Moderne ugotovitve v filozofiji je proučeval sproti. Vse to mu je bilo potrebno, ker je moral na Kitajskem računati s čisto posebnimi razmerami. Dasi se je ves posvečal svojim vernikom in to vsakemu posebej z ljubeznijo, če je le mogel, se je vendarle zavedal, da pri narodu, ki šteje 500 milijonov duš, za Cerkev ne more biti popolnoma koristen, ako se ne odloči za masovno akcijo pridobivanja vernikov. Tako je napisal tiste čase naslednje misli: „Pogosto smo mislili, da je glavno pridobivati posameznike, tukaj na Kitajskem pa je glavno pridobivanje množic, kajti samo to je koristno, ako pridobimo za Cerkev cele pokrajine. Zato je prva naša naloga, da smo propagandisti in razširjevalci krščanstva. Veliki predeli ljudskih množic se morajo odločiti za Cerkev, s propagando jih moramo pripravljati do tega koraka, ob izbranem trenutku pa doseči, da se h krščanstvu spreobrne ugledna osebnost iz tistega okoliša in to bo odločilo, da se bodo potem cele vasi pridružile in sprejele nauk Kristusov. Manjka pa nam elita in ko si jo bomo vzgojili v nekaj letih, bo naše delo že mnogo lažje."

TIENCINSKA METODA

Tiencin je veliko kitajsko mesto, ki je v letu 1905, ko je priše! Lebbe stalno v to veliko kitajsko pristanišče, štelo že nad milijon prebivalcev. Za Šanghajem je to največje pristanišče na Kitajsktm, posebno važno pa je zaradi tega, ker je pristanišče za prestolnico Kitajske — Peking. Mesto se je zlasti v teh letih zelo hitro razvijalo in okrog l. 1910 je mesto postalo najbolj „zahodnjaško" na vsem Daljnem

Vzhodu. Stare poganske templje so spreminjali v šole, v kulturnem in poslovnem življenju je začela prevladovati angleščina.

Lebbe je ob prihodu v to mesto postal duhovni voditelj neznatne skupine kristjanov starejšega rodu in nekaj nad 5000 mlajših vernikov. Poleg tega je moral skrbeti za katoličane - Evropejce, ki so večinoma vsi bivali v mednarodnih koncesijah, ozemljih, kjer kitajska oblast ni imela nikakih pravic. Mednarodna vojaška posadka v mestu je štela nekaj nad 3000 mož.

Med pogani so se ob Lebbovem prihodu še vedno posluževali metode „kupovanja" vernikov z miloščino. Le počasi je mogel Lebbe, ki je postal kmalu začasni generalni vikar, preprečevati to metodo. Moral je iti tako daleč, da je nekaterim prevnetim zagovornikom takega načina misijonarstva zagrozil z najostrejšimi kaznimi. Pa tudi to ni pomagalo. Šele sklep predstojnikov v Evropi, ki so sklenili, da ne bodo pošiljali podpore v področja, kjer se vrši „kupovanje", je tudi v Tiencinu zatrl ta način, nazvan tudi „pekinški".

„To je bila rešitev," piše Lebbe. „Ko so ustavili pošiljke denarja, se je tudi nehalo kupovanje katehumenov. Toda misijonarjem ni bilo mogoče preprečiti, da ne bi oznanjali evangelija. Na srečo je bila naslednje leto na Kitajskem oklicana republika. Položaj se je spremenil, odprli so se novi vidiki. V imenu Očeta in Sina in sv. Duha smo krenili naprej."

Tiencin, velemesto na poti modernizacije, je nalagalo Lebbu čisto nove dolžnosti in metode. Poleg vsega se je moral kmalu pridružiti tistim, ki so morali vdreti v vodilne plasti meščanov, ako so hoteli imeti zadosten stik z okoljem. To je bilo tembolj potrebno, ker je kmalu opazil, da so zlasti meščanski sloji bili na strani protestantov in to v veliki meri zaradi tega, ker so se protestantski misijonarji sukali zlasti med višjimi sloji. Protestanti so tudi že imeli v mestu celo vrsto zavodov, kjer so vzgajali mladino ali pa po svojih bolnišnicah skrbeli za bolnike. Lebbe je vse to opazoval in s svojimi prijatelji in sodelavci iskal način, kako se spraviti tako v ospredje, da ga bo poslušalo vse mesto...

Prilika za to se je kmalu ponudila. Protestantski pastorji so v zvezi z najuglednejšimi meščani sklenili ustanoviti podružnico Rdečega križa. Vso akcijo je vodil pastor Mouche. Sklical je ustanovno zborovanje. Lebbe je prišel prepozno v mesto, da bi se mogel udeležiti začetkov organizacije in zbiranja članov. Na prvo ustanovno zborovanje je prišel sam v družbi prijatelja - Evropejca. Bil je popolnoma neznan in zato je sedel v zadnje vrste v nabito polni dvorani. Pastor je začel zborovanje s pozivom na zbiranje prispevkov. Dajali so vsi javno in kdor je dal več, ta je bil povabljen na oder med odličnike in izmed teh bi bil potem tudi izvoljen odbor. Lebbe je bil v silni stiski, ker ni vedel, kako bi dosegel, da bi bil tudi kdo izmed vidnejših katoličanov v vodstvu. Ko je pastor nato spet zaklical poziv na prispevek (vidnejši so dajali po 20, 10, 5 dolarjev), se je nenadoma dvignil Lebbe in zaklical, da daje najmanj 500 dolarjev, najbrž pa bo ves doprinos znašal 700 ali 1000 dolarjev. V dvorani je nastalo navdušeno odobravanje, s predsedniškega odra je prišel sam pastor in vljudno vprašal za ime tako velikodušnega podpornika. Lebbe mu je odgovoril: „Oče Lebbe, duhovnik katoliške Cerkve". V dvorani so se najprej zaslišali glasovi: „Glej, glej, ali katoliška Cerkev še obstaja?", toda pastor ga je že vodil proti odru in vsa dvorana je soglasno odločila, da mora Lebbe med člane predsedstva organizacije. Poslej je vsak dan hodil na seje odbora in tam vzpostavljal stike z uglednejšimi meščani in poslej v Tiencinu niso več ustanovili nobene organizacije, ne da bi bil Lebbe izbran v odbor.

Prišlo je leto 1911 in s tem leto kitajske revolucije. Dinastija je bila odstranjena in predsednik republike je postal Sunjatsen, sam krščen v protestantski veri. Dinastija krščanstvu ni bila naklonjena, pod Sunjatsenom pa je grozilo ostro laično

gibanje, veri sovražno razpoloženje. Kitajsko ljudstvo je začelo v večji meri sodelovati pri državni upravi in v političnih dogodkih, krščanstvo se je moralo odločiti, da bo korakalo vzporedno s tem gibanjem, ako hoče ostati v stiku s časom. Lebbe se je že popolnoma vživel v kitajske razmere, kitajščino je obvladal popolnoma in živel je popolnoma po kitajsko, to je, odločil se je živeti po domačinskih navadah. Toda v novih razmerah je bilo treba iti dalje. Kitajska se je dvigala iz otopelosti, med ljudstvom so začele dobivati na moči ideje, ki jih prej v tem delu sveta ni bilo. Na dan je bruhnil nov val nacionalizma, popolnoma drugačnega, kot pa je divjal v dobi boksarjev. Šlo je za usodo nove Kitajske in pri tej borbi mora katoliški misijonar znati najti svoje mesto. In tega ne bo mogel doseči, ako se ne odloči postati prav tak rodoljub, kakor so ostali Kitajci. Toda za misijonarja iz Evrope to ni bilo lahko. Vse evropske velesile so bile tedaj posestnice velikih kolonialnih imperijev v Aziji in Kitajska sama je morala na svojem ozemlju prenašati tujo suverenost v tistih mestih, kjer so tujci uživali posebne prednosti. Dokler bodo evropske velesile imele take predpravice na Kitajskem, bo delo misijonarja iz Evrope zelo težko. Edino sredstvo, kako se tej težavi izogniti, pa je bilo: vzgojiti toliko domačih duhovnikov, da bo Cerkev na Kitajskem kmalu imela svoje duhovnike — domačine, svoje škofe — domačine, življenje Cerkve na Kitajskem pa organizirano v rokah domače hierarhije. Misijonar iz evropskih dežel bi moral tedaj stremeti za tem, da doseže, da bo postal na Kitajskem čimprej „nekoristen, nepotreben", ker bo zaradi njegovega dosedanjega uspešnega delovanja morala vzrasti na Kitajskem tista duhovna skupnost, ki bo priklicala na dan močno cerkveno organizacijo. V letu 1910 je bilo na Kitajskem že okoli 500 katoliških duhovnikov-domačinov, toda izmed 50 škofov ni bilo niti enega kitajske narodnosti. Zaradi starih običajev pa so bili vsi duhovniki-domačini pri vseh nastopih podrejeni duhovnikom iz Evrope. Domače duhovništvo se za vodstvene zadeve v Cerkvi ni moglo mnogo zanimati. V letu 1880 se je udeležilo kitajske sinode troje duhovnikov-domačinov, l. 1886 samo eden in li 1906 nodeben. Na vrata leta je trkala nova Kitajska s svojimi velikimi problemi, iz vodilnih dogodkov pa je bilo domače duhovništvo izločeno. Med evropskimi vodilnimi duhovniki so ponekod vladale tudi zelo nerodne razmere. Bilo jih je več, ki po 25 ali 30 letih bivanja na Kitajskem še niso znali tekoče govoriti kitajščine, mnogo jih je bilo, ki niso znali moliti najnavadnejših molitev v domačem jeziku. Lebbe pravi, da so živeli na Kitajskem, „pa niso imeli nobenih stikov z ljudstvom in so se obnašali tako, kakor da ne žive na Kitajskem". Taki duhovniki niso seveda nikdar mogli pridigovati poganom in da ne bi tega žalostnega stanja preveč podčrtavali, tudi duhovniki-domačini niso hodili med pogane. Belgijski misijonar je ob koncu prejšnjega stoletja celo zapisal v knjigi „Metode modernega apostolata", da Kitajci niso iste vrste ljudje kot Evropejci in da imajo v sebi „nižjo naravo"; njim je od rojstva k izvirnemu grehu še nekaj dodano. Seveda so oblasti v Rimu knjigo prepovedale. Poleg tega je prav v tej dobi izšlo več drugih del znanih piscev in strokovnjakov, ki so obsojali vero v možnost, da bi pogan, spreobrnjen v kristjana, mogel biti enakovreden ostalim vernikom. Zlasti Kitajec je bil baje po svojem izvoru in bistvu tako izprijen, da se je pisatelj Wieger, jezuit, vpraševal, kako „bo mogoče popeljati v zibelko krščanstva tiste, ki jih obsoja apokalipsa". Misijonski kongres v Louvainu je še leta 1923 sprejel resolucijo, v kateri navaja med drugim: 1. Kitajska duhovščina ni sposobna opravljati upravnih malog in škofija, ki bi jo vodil škof kitajske narodnosti, bi kmalu utonila v kaosu; 2. kitajski duhovnik ni sposoben zadostne izobrazbe; 3. kitajski duhovnik nima pravih mer za vrednotenje čednosti in v napačnem napuhu bi se kitajski škof kmalu mogel povišati nad svojimi rojaki; 4. škofje kitajske narodnosti se ne bodo znali uveljaviti med svojimi rojaki, še manj pa pri svojih državnih oblasteh; 5. kitajski škofje bi bili kmalu brez sredstev, ker iz tujine ne bi mogli

pričakovati več podpore v taki meri, kot je bilo to v času evropskih misijonarjev in škofov; 6. kitajska katoliška Cerkev bi bila kmalu v nevarnosti, da zapade v razkol ali odpadništvo; 7. pokroviteljstvo, ki ga izvajajo nad misijoni nekatere velesile, je blagodejno vplivalo na razvoj misijonov in to zato, ker se je n. pr. Francija trudila, da bi ostala pokroviteljica misijonov in to s posebnimi predpravicami. Ko bi postala Cerkev samostojna in neodvisna, bi brez pokroviteljstva bila zelo oslabljena.

Glavno sredstvo za širjenje vere v Tiencinu in pozneje v Čovčovu je Lebbu bilo pridigovanje — ministerium verbi. Ko je odtegnil denarna sredstva za kupovanje vernikov, je s svojimi sodelavci začel pridigovati poganom v kitajščini. Sklenil je storiti, kar se že desetletja ni več godilo na Kitajskem, ko je po izbruhu revolucije l. 1911 Lebbe pozidal več dvoran v svojem okolišu. V vsaki dvorani je bila visoka prižnica. Lebbe je vsebino pridig izbiral tako, da je v vsaki poleg nauka samega razlagal nauk resnice o odnosu do domovine in drugih aktualnih problemov. Vedno je hotel biti na jasnem o tem, kaj si žele ljudske množice in te želje je skušal pojasnjevati z nauki evangelija. Za svoje katoliške vernike je v Tiencinu priredil tridnevni študijski dan. Velika dvorana je bila vsi tri dni polna in v predavanjih so razlagali in obravnavali katoliške nazore o vsebini problemov, ki so takrat navdajali s skrbjo in preplahom kitajske državljane v mladi republiki. Posebna zborovanja o teh vprašanjih je Lebbe organiziral za pogane in prihajalo jih je k njim tudi do 4000 in še več. Po zborovanju se je vsaj 40 poganov odločilo za prestop v katolicizem, tedne in mesece pozneje pa je prišlo še več tistih, ki so na teh prireditvah spoznali prve pojme katolicizma. Poleg tega so na vseh teh zborovanjih delili letake, z njimi so šli tudi na ulice in v razna druga zbirališča. Letake so delili na kolodvorih in po čajnicah, po gledališčih in mestnih nasadih.

To delovanje (propagandistično in izobraževalno) izven cerkvenih prostorov je Lebbe nazval „tiencinsko metodo“ širjenja vere in leto dni po začetku tega dela je imel v Tiencinu devet lastnih dvoran za prirejanje tečajev in zborovanj. Sv. Frančiška Saleškega hvalijo, da je nekemu krivovercu pridigoval deset ur in pri tem pozabil na hrano in počitek. Lebbu se je v tem letu vsaj dvakrat zgodilo, da je „posekal“ ta rekord velikega svetnika. Po vsem Tiencinu in po velikem delu Kitajske se je kmalu izvedelo, da je Lebbe velik govornik. Poganske ustanove so ga začele vabiti, da bi prišel govorit na njihove prireditve in nikdar ni odklonil. Ravnatelj sirotišnice, sam pogan, ga je zaprosil, da bi prišel govorit 2000 sirotam v njegovem zavodu. Pisal mu je: „Vemo, da ljubite reveže, pridite in jim darujte duhovno miloščino.“ Poslej je vkljub veliki zaposlitvi kot generalni vikar hodil večkrat na teden med nje in jim pridigal. Nekega dne je nad Tiencinom divjal peščeni vihar in nikdo med tem viharjem ni hodil po ulicah. Lebbe pa je sedel na kolo in se odpeljal v zavod. Poganski ravnatelj se je začudil, a mu vesel rekel: „Bog vam je pripravil plačilo; 21 gojencev želi prestopiti v krščanstvo.“ V Tiencinu se je začelo govoriti, da „opravi Lebbe v enem tednu več dela kot drugi v nekaj letih“. Tiste dni se je mudil v Tiencinu škof Dougherty (poznejši kardinal) iz Toronta v Kanadi. Obiskal je Lebba in mu rekel: „Nikdar nisem niti v Ameriki, niti v Aziji, niti v Afriki videl ničesar podobnega. Pridite v Ameriko. Kot škof vas zagotavljam, da bo vaše potovanje koristno.“

Pozneje je škof takole opisal Lebbovo delo: „Pridiguje podnevi in ponoči. Pogani ga pogosto vabijo, naj jim govori. Tisoči in tisoči ga poslušajo ure in ure, do solz srečni in vsa dvorana se trese navdušenja. Videl sem, kako so se pogani v solzah trkali na prsa. Lebbe je govoril o patriotizmu in pri tem navajal, zakaj ta lepa čednost ne zajame globljih korenin. Bičal je pomanjkanje požrtvovalnosti, ki da je glavna hiba kitajskega značaja. Svaril jih je, da narod brez čednosti ne more napredovati, toda čednosti brez vere ni. Toda prava vera je samo ena...“

Poganski bogataši so mu omogočili, da je kupil dvorano v najživahnejši ulici in trikrat tedensko je tam prirejal velika zborovanja, kjer so govorili on, njegovi trije tovariši — duhovniki kitajske narodnosti in katoliški laik - domačin. Na enem teh zborovanj je bil navzoč tudi predsednik deželnega parlamenta. Po zborovanju je izjavil: „Sedaj poznam Lebba in slišal sem njegove pridige. Menim, da bi bil nevreden nositi ime človeka, ako ne bi postal kristjan.“ Nadaljeval je: „Nekoč smo se strašili pred katolicizmom. Danes hočemo vsi postati katoličani.“

Založbe so začele vabiti Lebba, da bi smele njegove govore natisniti, domači listi so pisali vedno več o njegovih zborovanjih. Iz Šanghaja so mu misijonarji sporočili, da bi želeli njegove govore natisnjene v brošurah, da bi jih mogli razširjati. Lebbe sam je zbral nekaj svojih govorov v knjižici „Rešitev Kitajske“. Naklada v trideset tisoč izvodih je bila prodana v manj ko enem letu. Škofje iz drugih škofij so pošiljali svoje misijonarje v Tiencin, da bi se tam pri Lebbu naučili, kako je treba govoriti in pridigati. Nemški škof Hennighaus bi moral potovati v Tiencin cel teden, da bi poslušal Lebba, pa se je zbal, da bi še prišel z zamudo. Zato je pisal v Tiencin, da mu sporoče vnaprej, kdaj bo Lebbe zagotovo pridigal ali govoril na zborovanjih. Škofa v Tiencinu je zaprosil, da bi smel Lebba povabiti, da bi prišel za nekaj časa pridigovat v njegovo škofijo.

Tiencinska metoda je začela dobivati trdna tla, od drugod je prihajalo vedno več vprašanj in želja za navodila in vsebino govorov. Lebbe je začel opažati, da z navadno korespondenco ne bo zmogel vsega. Videl je, kako mu občinstvo sledi, ko mu govori ali pridiguje. Toda zajeti je hotel čim večji krog ljudi, vplivati je hotel na javno mnenje. Spomnil se je besed papeža Leona XIII.: „Javno mnenje obvladuje svet. Nad njim moramo znati zavladati. Obvladali ga ne boste drugače kot z mnenjem.“

Lebbe je sklenil ustanoviti tiskan list, ki bo nosil naslov Koang I Lou — List, ki zna širiti dobrine. Lebbe se je odločil za časnikarsko delovanje, obvladati javno mnenje s tiskano besedo.

Bolnišnica Svete Družine v Rawalpindi, Pakistan

DA BI BILI VSI ENO

Že v marčni številki Kat. misijonov smo sporočili našim bralcem, da je iz Buenos Airesa odpotoval v Pariz p. Silvin Eiletz, slovenski jezuit, ki se bo tam posvetil delu za zedinjenje v Ruskem misijonu. V tej številki pa začenjamo objavljati vrsto pisem, ki nam jih bo pošiljal iz svojega lepega delokroga, da z njim zaživimo problematiko dela za zedinjenje in da se vnamemo za sodelovanje. — Uredništvo.

Šele danes se Vam oglašam; morate oprostiti zamudi. Smatral sem namreč za potrebno, razgledati se nekoliko po teh francoskih tleh. Tako Vam bom danes lažje že kaj več opisal.

Imel sem lepo vožnjo. Ravno danes pred enim mesecem smo pristali v Genovi. Takoj drugi dan sem pa že vzel mednarodni vlak do Pariza. Naslednji dan sem bil že ob pol dvanajstih v kolegiju. P. rektor me je zelo vesel sprejel. Pisal sem mu že iz Brazilije, tako da me je pričakoval. Veselo sem bil presenečen, ko mi je povedal, da je na kolegiju tudi Slovenec p. Sodja SJ. Takoj sem ga šel pozdravit. Ravno isto jutro je delal svoje zadnje obljube. H kosilu je bil povabljen tudi č. g. dr. Čretnik.

Ker so bili vsi fantje ta dan doma, smo obedovali v majhni sobi. Tam sem spoznal še ostale patre. Bilo je tudi nekaj ruskih laikov. Blagoslov in zahvala po obedu se pojeta in sicer v staroslovenščini; vsi smo obrnjeni proti ikoni, ki visi v kotu, kot je ruski običaj.

Po obedu sem šel v kapelo, da se zahvalim Bogu za srečno potovanje. Kapela je v vzhodnem slogu. Posvečena je sv. Juriju. Velik ikonostaz (stena z ikonami) loči prostor za vernike od oltarja. V ikonostazu so tri vrata, ki se med mašo odpirajo in zapirajo, kot pač zahtevajo liturgične rubrike. Po cerkvenih stenah visi vse polno manjših ikon, upodabljajočih predvsem vzhodne svetnike. V sredini nad ikonostazom sta dve veliki ikoni Jezusa in Marije. Pod njima gorita dve večni lučki. Dve ikoni sta v sredini pred stopnicami in sicer na velikem stojalu. Tudi to je vzhodna navada: pred liturgijo jih namreč vsi poljubljajo. Ravno tako ob odhodu iz cerkve.

Pod kapelo je majhna kripta, zelo lepa in intimna. Po vzhodnem običaju se sme maševati v vsaki cerkvi le enkrat na dan. Tako imamo dnevno dve maši. Ker pa je veliko duhovnikov, jih več mašuje pri istem oltarju, in sicer eno mašo. Posvetitev kruha in vina, ki se vedno poje, je včasih tudi skupna.

Sedaj pa še kaj o kolegiju. Ima zelo dolgo zgodovino, že od leta 1921. Jezuiti so nameravali odpreti ruski kolegij že v prejšnjem stoletju, po letu 1815, ko so jih izgnali iz Rusije. P. Gagarin, ruski jezuit, ustanovitelj znane pariške revije „Etudes“, se je bavil s to mislijo. Toda njegova želja se je uresničila šele 80 let pozneje in sicer v okoliščinah, ki bi si jih goreči jezuit nikoli ne predstavljal.

Bog je hotel, da se je francoski jezuit p. Baille ustavil leta 1921 v Carigradu, misleč priti do Kavkaza. Toda boljševiki so že zasedli Georgijo in mu s tem zaprli pot. V Carigradu je spoznal ruske begunce, ki so se v množicah umikali pred rdečo vojsko. Smilili so se mu ruski otroci, ki so tavali po turškem mestu. Seznanil se je z ruskim katoliškim duhovnikom p. Sipiaginom, s katerim sta se lotila ustanove internata za ruske dečke. P. Sipiagin je prevzel vodstvo, p. Baille pa je skrbel za

kritje stroškov. Veliko podpore je dobil od neke tamkajšnje francoske organizacije. Kolegij sta imenovala „Internat sv. Jurija".

Toda dve leti kasneje so Sovjeti zahtevali, kot pogoj za navezanje diplomatskih stikov s Turčijo, da zapuste vsi ruski emigranti bosporsko obalo. Tudi internat se je moral preseliti. Ladja Zveze Narodov jih je odpeljala v Belgijo. Novo bivališče ruskih dečkov je od takrat Namur.

P. Bailie je umrl l. 1925, izčrpan od prenapornega dela. Msgr. Sipiagin je bil pa tri leta kasneje klican v Rim. Od takrat so prevzeli vodstvo internata jezuiti. P. Cuyper ga je vodil od leta 1937, od takrat pa p. Mailleux, ki je direktor internata do danes.

Polagoma se je zmanjševalo število ruskih otrok, ki so prihajali iz Carigrada; njihova mesta so zasedali Rusi iz Belgije, Baltskih držav, Balkana in predvsem iz Francije. Tu se je namreč nastanila največja skupina ruskih beguncev.

Ko je nastopila svetovna vojna, se je zaprl prehod iz Francije v Belgijo. Kolegij se je začel prazniti. Jezuiti so spoznali, da ga je treba preseliti v Francijo. Zelo težka naloga. Kako priti z vso prtljago čez vse nemške postojanke? Toda p. direktor se je vneto lotil dela in uspel. V Parizu so mu dali jezuiti na razpolago prostore, kjer se je nastanil novi kolegij. Število otrok, v začetku majhno, je medtem stalno rastlo. Leta 1943 jih je bilo 60; internat je bil napolnjen.

Junija l. 1946 so k sreči naleteli v Meudonu na zemljišče s poslopji in parkom, ki je bilo naprodaj. Vse je bilo kakor nalašč za internat. Takoj so kupili zemljišče in poleti istega leta so se že preselili. Kolegij stoji v enem izmed najlepših pariških predmestij. V glavnem poslopju so obednica, knjižnica, sobe nekaterih patrov ter velika spalnica za fante. Temu nasproti stoji vrsta manjših poslopij: kapela, nato poslopje z razredi, tajništvom in sobanami; za njim dve učilnici s spalnico na vrhu; na koncu salon z gledališčem, razredi in spalnicami. Ob strani, na vzvišenem prostoru so tri lepo izdelane barake, kjer so razredi.

Otroci imajo več igrišč, obdanih s parkom. Prirejajo razne igre in tekmovanja. Imamo tudi lutkovni oder, ki sta ga naredila pp. Žužka, ko sta bila na kolegiju.

Smoter internata:

1. *Formacija elite.* Sprva je bil ruski internat le dobrodelna ustanova, toda v Belgiji so namen internata spremenili, ko so videli sovjetsko brezbožno stremljenje v vzgoji. Od takrat je smoter internata vzgoja krščanskih izobražencev za bodočo Rusijo. Sprejeti so le fantje, ki so zmožni višjih študijev. Vzgoja je klasična, z latinščino in grščino. Mnogi bivši učenci so danes duhovniki, zdravniki, arhitekti in predvsem inženirji.

2. *Položiti most.* Kolegij nam omogoča spoznanje ruskih družin, duhovnikov in škofov. Pravoslavni Rusi spoznavajo na tak način katoliški zahod s svojim duhovnim bogastvom, ki ga do danes skoraj niso poznali. Toda naš namen ni razjedanje pravoslavne Cerkve s posameznimi spreobrnjenji, temveč zbližanje dveh velikih krščanskih Cerkva. Predpogoj združenja Cerkva je psihološko zbližanje dveh ljudskih mas: katoliške in pravoslavne.

Danes je v internatu okrog 90 fantov, v šolo pa prihajajo tudi Francozi iz okolice. Zaenkrat je odprta ljudska šola in prva dva razreda gimnazije. Ostali gimnazijci pa hodijo vsak dan na medonsko gimnazijo. Ruščina je obvezen jezik. Pri jedi jo morajo vsi govoriti, drugače je pa svobodno. Pouk je pa le v francoščini. Na programu je tudi ruska literatura, zgodovina in zemljepis. Tudi Francozi se svobodno vpisujejo v ruske kurze. Poleg tega se še vsi ruski dečki učijo narodnega plesa, veliko jih pa tvori orkester. Kdor hoče, se more naučiti tudi glasbe, za kar imamo tudi več klavirjev. Fantje večkrat nastopajo po Franciji in v inozemstvu, kjer povsod vzbujajo simpatijo in pozornost.

V naši skupnosti je šest jezuitov in trije duhovniki svetnega klera. Od jezuitov so trije Belgijci, en Slovak in dva Slovenca. P. Sodja vodi eno skupino fantov. Jaz sem že šesti Slovenec na tem kolegiju. Prvi je bil p. Podgornik, nato dva brata pp. Žužka, g. Kozina in p. Sodja. G. Kozina je bil tu do lanskega leta, sedaj ga nadomestuje p. Sodja. — Vsi trije duhovniki svetnega klera so Rusi. Bili so štirje, a eden je pred kratkim odpotoval v ZDA. Potoval bo po vseh kontinentih z namenom, da obišče vse ruske skupnosti. Vsak dan je v kolegiju neki ruski duhovnik, specialist v sovjetologiji. Zadnjič nas je obiskal nek belgijski duhovnik vzhodnega obreda, ki je bil v oktobru lanskega leta izpuščen iz večletnega koncentracijskega taborišča.

Ker so skoraj vsi ruski fantje pravoslavni, hodijo h katoliški maši le ob četrtkih. Ob nedeljah so pa pri starših in imajo tako možnost obiskati pravoslavne cerkve, ki jih je mnogo v Parizu. Zjutraj in zvečer je skupna molitev v kapeli. Krasno doni peta staroslovenska molitev, posebno očenaš! — Mašo vzhodnega obreda smo oddajali po radiju v nedeljo 4. marca. Pel je fantovski zbor. (Čez nekaj dni so prihajale čestitke z več strani.) P. rektor je govoril po evangeliju. Pozdravil je vse poslušalce, celo one, ki morda kje za železno zaveso skrivaj poslušajo božjo liturgijo po vzhodnem obredu.

Kar se mene tiče, se zaenkrat učim le ruščine in liturgije. Delo s fanti bom prevzel šele drugo leto. Ruskih knjig imam dovolj na razpolago. Poleg slovenskih učbenikov imam dobro slovnico, ki je izšla lansko leto v Sovj. Rusiji.

Naše delo ima veliko bodočnost. Toda treba je vztrajnosti in potrpežljivosti, ker zaenkrat ni izgledov za propad komunizma. Toda mi čakamo in se pripravljamo. Le žal, da nas je tako malo, kajti potrebe bodo velikanske: maloštevilni kot smo, se bomo v Rusiji izgubili. Slovencev nas je že več kot deset in upajmo, da jo bo še kdo primahal, saj je vsak dobrodošel. Sam se imam veliko zahvaliti Kat. misijonom, ki se že dalj časa bavijo s tem prevažnim vprašanjem. Spominjam se, kako sem pred leti z zanimanjem prebiral članke o Vzhodu. Bil je zame prvi stik z ruskim narodom. Takrat sem spoznal problem, vzljubil Rusijo in se zanjo začel resno zanimati. Kat. misijoni so mi dali to pobudo.

Sedaj vidim, da imamo ravno Slovenci v Rusiji ogromne možnosti. Izmed Slovanov morda le Slovaki in mi. Ostale ločijo stoletne narodne razprtije, ali pa nerazumevanje naših vzhodnih ločenih bratov.

Velikokrat se spomnim pokojnega p. De Regisa. Njegova slika visi v moji sobi. Stik s tem človekom mi je že takrat odprl jasno sliko našega dela z Rusi na zahodu: potrebno je le eno — širokogrudna ljubezen.

Vaš Silvin Eiletz S.J.

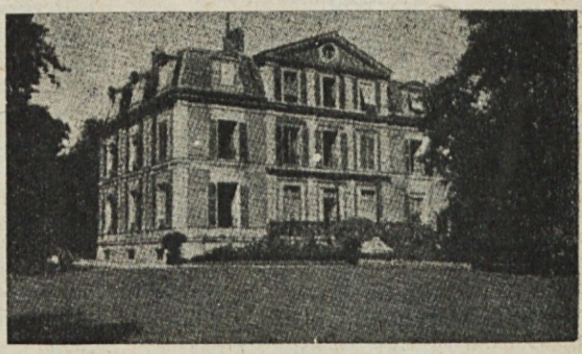

Glovno poslopje „Ruskega misijona“ v predmestju Pariza

☆ PO MISIJONSKEM SVETU ☆

PREBIVALSTVO NA JAPONSKEM

Japonska vlada je objavila uradno poročilo o stanju prebivalstva. Ob koncu 1955 je Japonska štela 89.500.000 duš; se pravi, da je porastek v zadnjih petih letih segel čez 6 milijonov! Na kvadratnem kilometru živi tedaj na Japonskem 241 ljudi...

Po številu prebivalstva je Japonska na petem mestu: za Kitajsko, Indijo, Rusijo in Združenimi državami. Samo mesto Tokio ima 8.033.521 prebivalcev; se pravi 1.500.000 več kot leta 1950. Tokio je potakem tretje velemesto na svetu.

APOSTOLAT KATOLIŠKEGA TISKA NA JAPONSKEM

Bolnišnica v japonskem mestu Hyogo oskrbuje približno 600 bolnikov. Med njimi je tudi 25 katoličanov. Ti so se s katehumeni vred odločili, da bodo sanatorij oskrbeli s knjigami in so zdaj uredili knjižnico, ki ima že 239 različnih knjig, večinoma katoliške vsebine. Pet knjig, ki jih bolniki najrajše prebirajo, obravnava katoliški verski nauk. V njih so na široko izpeljani vsi odgovori na poganske ugovore proti katoličtvu. Koj za temi knjigami pa bolniki radi segajo tuti po katoliškem leposlovju in življenjepisih svetnikov. Posebno pri srcu so jim svetniki, ki so izšli iz preprostega, ubožnega ljudstva.

RAZSTAVA KRŠČANSKE UMETNOSTI V KOBE

Na pobudo katoliških akademikov so v mestu Kobe (Japonska) priredili odlično uspelo razstavo krščanske umetnosti na vseh treh državnih vseučiliščih. Razstavo je obiskalo na tisoče ljudi, izvečine poganov. Posebej je ugajal barvni film o chartreški katedrali in njenih znamenitih slikanih oknih. Razstavo so pozneje prenesli v kolegij očetov jezuitov, v mestu Rokko in v šolo frančiškanskih misijonark Marijinih, v mestu Nada.

Očetje pariških zunanjih misijonov pa so v lanskih božičnih dneh priredili, tudi v Kobe, še posebno razstavo v neki mestni dvorani. Tudi ta je vzbudila splošno pozornost in odobravanje.

Razstave so sicer posredna, pa vendar nadvse uspešna sredstva za približanje katoliškega nauka japonskim poganom, ki jih je sicer o moči evangelija tako neznansko težko prepričati.

PRVI MISAL V JAPONŠČINI

Salezijanska založba v Tokiju je izdala celotni misal v japonščini. Knjiga je prva te vrste med Japonci. Prvi teden po izidu so jo prodali čez tisoč izvodov. Misal je na japonski jezik prevedel salezijanski misijonar o. Friderik Barbaro, ki mu je bil v pomoč japonski katoliški laik M. Ogata. Knjiga vsebuje vse maše v letu, zraven pa še kratek življenjepis posameznih svetnikov.

PORAST JAPONSKE DUHOVŠČINE

V lanskem decembru so v Tokiju posvetili 19 japonskih novomašnikov. S to posvetitvijo se je število domače japonske duhovščine dvignilo na 288 duhovnikov. Ker je ob isti priložnosti prejelo subdiakonat 22 bogoslovcev, smemo upati, da bo Japonska letos imela že čez 300 lastnih duhovnikov. Pred desetimi leti, po poročilih iz leta 1946, je bilo v Deželi vzhajajočega sonca komaj 164 domačih duhovnikov. Današnje število je toliko bolj razveseljivo, če pomislimo, da je na Japonskem po zadnjih štetjih komaj nekaj čez 200.000 katoličanov med 90 milijoni poganov!

ŠANGHAJSKI ŠKOF IZPRIČUJE VERO V KRISTUSA — PRED SODIŠČEM

Rdeče časopisje sicer ni poročalo, a novica je vendarle tudi skozi bambusov zastor prišla v svet: šanghajskega škofa msgr. Kionga, po rodu Kitajca, ki so ga komunisti aretirali v lanskem septembru, so postavili pred ljudsko sodišče.

Razprava proti visokemu cerkvenemu knezu pa predstavlja pravi poraz za komuniste, hkrati pa zmagoslavje katoliške Cerkve.

Nekaj tednov po aretaciji so rdeči miličniki škofa odpeljali v kolegij Zi Ka Wei, kjer so zbrali kakih 4000 gledalcev, izvečine kristjanov in katoliških študentov.

Škofa so postavili na poseben oder. Oblečen je bil po kitajsko, v tuniko, brez talarja, z rokami na hrbtu zvezanimi. Visoki knez je moral ure in ure stojé poslušati brezkončno vrsto nemogočih obtožb, ki so jih sodišču iznašali komunistični plačanci. Ob koncu obtožnice pa je stopil pred mikrofon — rdeči so mislili, da bo priznal „zločine", katerih ga dolže — ter je v navzočnosti vseh svojih kristjanov namesto skesanega priznanja trikrat mogočno zaklical: „Živel Kristus Kralj!" Odmev tega junaškega klica neustrašenega škofa-jetnika je preletel kolegijsko dvorišče in segel na mestne ulice, kjer je bila zbrana velika množica. In zgodilo se je, da je množica, kot prešinjena po nevidni sili, odgovorila na škofov klic z dvakratnim mogočnim: „Živel naš škof!" Ponovnim vzklikom pa biriči niso več dali prostosti: zgrabili so namreč zvezanega cerkvenega kneza, na vso naglico so ga potisnili na policijski kamion in znova odpeljali v ječo.

KITAJSKE REDOVNICE ZAPIRAJO

Po poročilih, ki pozno prihajajo izza bambusove zaveze, so kitajski komunisti v lanskem septembru sprožili novo veliko preganjanje katoliške Cerkve. Poročali smo že, da so zaprli šanghajskega škofa. A prizanesli niso tudi domačim kitajskim redovnicam. Napadli so samostan karmeličank in vrgli v ječo redovnice. Pozneje so segli še po drugih redovih. Dvakrat je policija vdrla v samostan redovnic Pomočnic dušam v vicah in odvedla v zapor pet redovnic. Ena od njih ima v zaporu že dva rodna brata: jezuita p. Gabrijela Zenga in svetnega duhovnika o. Luka Zenga. Lotili so se tudi redovne hiše frančiškank misijonark Marijinih, ki vodijo šanghajsko bolnišnico. Tudi iz te hiše so nekatere odpeljali v zapor. Njihova nadaljna usoda je — skrivnost...

NOVICE IZ ČUNKINGA

V škofiji Čunking delujeta zdaj dva misijonarja domačina, ki imata na skrbi kapitularni vikariat in stolnico. To sta očeta Tčeu, kapitularni vikar, in Janez Wang. Oba delata pod neprestanim nadzorstvom nekega skrivnostnega laika v rdeči službi, ki mu je ime Janez Ev. Čang. Ta navadno zavrne vse odredbe kapitularnega vikarja. Po nekaterih poročilih je v škofiji še vedno kakih 23 duhovnikov; v šestih cerkvah se še vedno opravlja služba božja. Težko pa si predstavljamo, kakšno je dejansko stanje v teh težko preizkušanih krščanskih občinah sredi rdeče Kitajske. Splošno menijo, da morajo svoje versko življenje usmerjati tako, kot vlada hoče. Najbolj zgovorno priča o tem naslednji primer: Na vratih čunkinške katedrale je kot po vseh drugih kitajskih, še odprtih cerkvah, oglasna deska z objavami o službi božji. 13. novembra lani pa so verniki z začudenjem brali na tej deski naslednji razglas: „Danes je obletnica velike sovjetske revolucije. Letos je obletnica posvečena uresničenju nove petletke, ki so do zdaj v Sovjetski zvezi omogočile velikanski napredek v izgradnji socialističnega družbenega reda. Sovjetska rdeča armada se je razrasla v mogočno trdnjavo, ki naj obrani in ohrani svetovni mir. Po zaslugi sovjetske pomoči je tudi Kitajska storila že veliko na vseh področjih za svojo socialistično izgradnjo od 1949 naprej. Mi smo šele v času prve petletke. Vsak kitajski državljan mora z vsemi močmi delati, da uresničimo končni cilj."

Čunking je bil 1949 središče velike kitajske škofije, ki jo je vodil msgr. Jantzen M.E.P. V škofiji je delovalo 64 kitajskih in 24 inozemskih misijonarjev; v pomoč jim je bilo 6 misijonskih bratov, 104 kitajskih in 25 inozemskih redovnic. Katoličanov je bilo takrat 38.948, katehumenov pa 1572. V tistem letu so podelili 335.000 obhajil. Po prihodu komuni-

stov je bil msgr. Jantzen izgnan in je skoraj nato umrl v Franciji, posledica komunističnega nasilja. V zgodovini preganjanja Cerkve na Kitajskem pa bo Čunking za vse čase poznan po junaški izjavi, ki jo je na javnem zborovanju vpričo tisočglave množice in komunističnih emisarjev podal znameniti kitajski duhovnik Tong Če Tseu, ko je zaklical: „Vam komunistom predajam v mučeništvo svoje bedno telo, a svojo dušo pridržujem Bogu...“ O tem mučeniškem duhovniku smo v naši reviji poročali v daljšem članku v eni lanskih številk.

TUDI SIAMCI IMAJO SVOJ MISAL

Podobno kot na Japonskem, so tudi v Siamu natisnili in izdali prvi misal v domačem siamskem jeziku. Po svojem zglednem prevodu (vsebuje vse nedeljske maše v letu in nekatere večje svetniške praznike), jasnosti izražanja in čudovito lepi opremi je izdaja te odlične knjige pravi uspeh katoliškega prizadevanja v Siamu.

Človek se ob izidu siamskega misala vprašuje, kako, da je šele v naših dneh prišlo do prevoda, ko pa so vendar v deželi začeli z misijonstvom že pred 400 leti. Pa je odgovor precej preprost: siamščina tamle pred 25 leti sploh ni bila primeren jezik za prevode iz latinščine. Saj so še s prevodi čisto preprostih vsakdanjih molitev imeli največje težave: povsem določene evropske pojme so morali prevajati z opisovanjem in z besednimi podobami. Ne dolgo tega je molitev rožnega venca po siamskih cerkvah trajala vsaj dobre pol ure! Predstavljamo si lahko, kako dolgo bi vernik v siamščini potem bral sveto mašo... Vzrok za takšno zakasnjenje pa je iskati tudi v tem, da je večina Siamcev, ki so katoličani, anamitskega ali kitajskega porekla; ti svojih molitev skoraj nikoli ne opravljajo v siamščini. Tudi je bilo v prejšnjih časih med siamskimi katoličani še mnogo takšnih, ki sploh niso znali brati. Pri sveti maši so verniki enostavno odgovarjali mašniku, podobno kot ministrant odgovarja; ta navada je zelo udomačena v Siamu, Vietnamu in na Kitajskem. Molitve pa so se verniki učili kar na pamet, kot ministrantje delajo.

FILIPINSKI PARLAMENT PROTESTIRA

Obe filipinski narodni zbornici (parlament in senat) sta poslali naslednji protestni telegram tajniku Združenih narodov, spričo preganjanja katoličanov po azijskih komunističnih državah: „Odločno protestiramo proti nasilnemu preganjanju in nečloveškemu postopanju z milijoni katoličanov po komunistih na Kitajskem, v severnem Vietnamu in v severni Koreji. Zahtevamo, da Združeni narodi nemudoma nastopijo proti aretacijam škofa Kionga, iz Šanghaja, škofa Huja, iz Taičova, 98 bogoslovcev, 56 semeniščnikov, 20 redovnic, 12 misijonskih bratov in 4000 kitajskih katoličanov, ki se nahajajo v komunističnih zaporih od septembra lanskega leta, ne da bi jih zaslišali...“

GOBAVI MISIJONAR —

Po zgledu znamenitega očeta Damiana Veusterja je na Fidži otokih med gobavci v gobavišču Magokai deloval oče P. Choblet. Za nagrado svojemu nesebičnemu delu se je nalezel gobavosti. A v naših dneh je medicina že mnogo višje v svojem boju proti pogubonosni gobavi kugi, kot je bila v časih flamskega apostola, ki je svojo mladost žrtvoval za „izmečke človeške družbe“. Z modernimi sredstvi so očeta Chobleta slednjič ozdravili. S solzami v očeh je zapustil gobavišče in, čeprav že 78 let star, je prosil, naj ga spet pošljejo na njegovo staro misijonsko polje, na Gilbertovo otočje. Misijonarja so internirali med gobavci leta 1938. Gobavišče oskrbuje 700 gobavih, ki pripadajo množici otokov v arhipelu; 100 med njimi jih je nekdajnih vernikov z Gilbertovega otočja, kjer je misijonaril naš junak. V isti bolnišnici deluje zdaj kot misijonar marist o. Lejeune, tudi Flamec! Poročajo pa, da je v zadnjih časih že precej gobavih zapustilo nesrečni internat, ker so bili docela ozdravljeni.

SPREOBRNJENJA V VIETNAMU

V zadnjih tednih lanskega leta je katolicizem s ponosom mogel zapisati vrsto spreobrnjenj med višjimi sloji v južnem, svobodnem Vietnamu. Na sam božični praznik je bilo precej krstov; izvečine so v Cerkev vstopili izobraženci in vojaški častniki. Morda je bilo prvič v zgodovini Vietnama, da so lanski Božič v deželi slavili z velikimi slovesnostmi, ki se jih je v nemajhni meri udeležilo tudi nekatoliško prebivalstvo.

V začetku januarja je drugič obiskal Vietnam kardinal Spellman in blagoslovil temeljni kamen za bodočo gimnazijo v Nguyen-ba-Tongu. Zavod gradé s pomočjo prispevkov severnoameriških katoličanov. Cerkvene oblasti posvečajo vso skrb katoliškemu šolstvu po begunskih taboriščih, kjer je kakih 16.000 šoloobveznih otrok. Seveda poslovanje teh šol zavisi v veliki meri od srečne rešitve težkih denarnih vprašanj, predvsem plače učiteljstvu. Upajo, da bo velik del za vzdrževanje teh šol prispevala vlada, nekaj pa tudi dobra srca misijonskih prijateljev po katoliškem svetu.

SEMENIŠČA V INDIJI

Leta 1933 je bilo v Indiji 5000 duhovnikov, od teh kar 4000 domačih. Odkar pa je nova indijska vlada prepovedala inozemskim misijonarjem vstop v deželo, zavisi število duhovščine izključno od porasta domačinskih duhovniških poklicev. Takole pred 15 leti so indijska semeništča dajala kakih 15 novomašnikov vsako leto. Danes je to število poskočilo že na 200 do 250 novomašnikov. Predvsem gre zasluga za ta izredni porast domače duhovščine neprestanim pozivom sedanjega sv. očeta in povečani delavnosti rimske Propagande v prid domače duhovščine.

V zadnjih letih se je vprašanje indijskih semeništč precej zapletlo prav zaradi jezikovnih problemov. Vseh 10 semeništč, ki danes delujejo v Indiji, ima značaj pokrajinskih zavodov, kjer prejemajo bogoslovne nauke gojenci različnih pokrajinskih škofij. Potrebno bi bilo, da bi se semeništča uredila tako, da bi vsako od njih sprejemalo edinole gojence tiste pokrajine, kjer je kak indijski jezik v večini. V prejšnjih časih so v Indiji poučevali v vsem skupnem jeziku na višjih šolah: jezik je bila angleščina... Danes pa je angleščina silno izgubila na svojem vplivu; a navkljub vsemu indijskemu nacionalizmu je kot enoten jezik še ni nadomestila nobena izmed številnih indijskih govoric. V škofijah, kjer je večinski jezik hindujščina, je pač nadomestila angleščino. V drugih pokrajinah pa je cela vrsta indijskih jezikov, kateri vsi si laste prvo mesto v učnih zavodih...

Katoliško prebivalstvo samo pa je spet nova težava v Indiji. V črti, ki gre od Madrasa do Bombaya, bomo našli štiri petine vseh indijskih katoličanov. A vse to ozemlje je komaj petina celotne Indije. Na severu omenjene zemljepisne črte pa so katoličani porazdeljeni le po zaključenih krščanskih občinah, z izjemo združeno naseljene skupine Čota Nagpur. Težko verjetno, da bi cerkveno učeništvo pričakovalo od tam kaj številnejše domače moči; vlada pa spet inozemskim misijonarjem ne dovoli, da bi tam misijonarili. Ni drugega izhoda, kot da se indijska Cerkev posluži domače duhovščine z juga. Ta pa spet skoraj v nobenem primeru ne pozna severnih jezikov... Težave se tedaj grmadijo dan na dan. Prenekaterikrat si predstavljamo Indijo kot državo v evropskem ali ameriškem slogu. Pa je v resnici treba na Indijo gledati vse prej kot na kontinent, potem šele morda na državo in deset in deset manjših držav! Za južnega Indijca je indijski sever španska vas: tuj mu je po jeziku, po podnebju, po načinu življenja, po šegah in navadah, da ne govorimo o delu, hrani in obleki. V tem so si Indijci povsem podobni Evropejcem, ki pridejo tja in je zanje indijsko življenje nekaj docela novega in tujega. Zato pa je za južnega duhovnika, ki gre misijonarit na sever, nujno, da se prej izobrazi v kakem severnem semenišču. Nič čudnega, če so škofje na severu že začeli s tem načinom apostolske priprave.

Navadno govoré, da pride danes v In-

diji 1 duhovnik na 1000 katoličanov. Res je to. A pri tem pozabljajo navadno, da je pred indijsko duhovščino neizmerno polje misijonskega apostolata med pogani, kjer je en sam duhovnik za 100.000 poganov! Nič čudnega, če je nedavna konferenca indijskih škofov pozvala duhovnike in laike, naj se zavedejo odločilnega trenutka v zgodovini indijske Cerkve in z vsemi močmi delajo za porast domače duhovščine, ki je za bodočnost katolicizma v Indiji življenjska nujnost. Z vso opravičenostjo vzklikajo škofje v svojem velikem pastirskem pismu: Pošlji, Gospod, duhovnike na svoja polja, ki so zrela!

GANDHI... LENIN... PA HRUŠČEVLJE LAŽI

Pod naslovom „Indija in Sovjetska zveza" je „Economic Review", uradno glasilo Odbora za vseindijski kongres objavila članek, ki ga je podpisal tajnik kongresa, Srman Narayan. V članku se med drugim dotakne tudi trditev kremeljskega predsednika vlade N. Bulganina, ki je v dneh svojega obiska v Indiji na enem izmed številnih zborovanj trdil, da je očitna podobnost med naukom, ki ga je oznanjal Gandhi in med komunistično Leninovo miselnostjo. Člankar k tem izvajanjem pripominja naslednje: „Ni potrebno iti na globoko, pa bo vsakdo lahko sprevidel, kako naravnost očitna je razlika med Gandhijevim in Leninovim naukom. Mahatma Gandhi je, prepričan in poslušen starim indijskim izročilom, trdno verjel, da so sredstva enako važna kot namen, ki ga hočejo doseči; in nič manj prepričan ni bil, da slaba in zločinska sredstva omadežujejo plemenitost in vzvišenost cilja. Marx in Lenin pa sta o tej stvari prav obratno mislila."

Ob koncu pa se člankar ironično dotakne tudi Hruščevlje znamenite laži, ki jo je na vsa široka komunistična usta razglašal po Indiji, češ da Rusi nikdar v zgodovini nikogar niso silili, naj bi sprejel njih mišljenje in njih poglede o zgraditvi in ureditvi človeške družbe. „Ni mi znano," pravi pisec, „koliko velja ta trditev za rusko predrevolucionarno zgodovino; a nobena skrivnost ni več, da današnja Sovjetska zveza ni prav nič odnehala v svojem izvozu komunizma med druge, svobodne narode. Kar pa Indijo zadene, smo trdno prepričani, da je za našo bodočnost najboljša tista pot, ki sta nam jo kazala Gandhi in Sarvodaya."

ZASTAVA SUDANSKE REPUBLIKE

S 1. januarjem je bil Sudan po slovesni proglasitvi spremenjen v samostojno republiko. Pet članov državnega sveta predstavlja vrhovno oblast v deželi, dokler ne bodo izvedene volitve prvega predsednika republike. Palača bivšega angleškeva upravitelja je spremenjena zdaj v predsedniško palačo. Na novega leta jutro je na njej prvikrat vihrala nova sudanska državna zastava. Zastava ima tri vodoravna polja: modro, ki predstavlja Nilove vodé; širše rumeno, ki pomenja žgoče peščine v pustinjah; tretja pa je zelena, pomenilo poljedelstva, ki je osnovno in največje bogastvo mlade države. Zanimivo pa je, da na zastavi ni nobenega verskega znaka. Tisti, ki so jo zamislili, so bili mnenja, da mora zastava predstavljati celotni Sudan, se pravi muslimanski sever enako kot poganski in krščanski jug.

NOVI SUDAN PRIZNAVA KATOLIŠTVO

Eden izmed petih članov vrhovnega državnega sveta nove sudanske republike, ki vlada namesto predsednika, dokler ta ne bo na svobodnih volitvah izvoljen, je tudi katoličan: Sajed Siricio Iro. Nova, mlada sudanska država daje s tem nesporno priznanje temu, kar je pred 100 leti v sudansko grudo sejal prvi Kristusov misijonar v teh krajih, naš slovenski rojak dr. Ignacij Knoblehar — namreč silovitosti in zveličavni moči Kristusovega evangelija, ki ga v dobro domačemu prebivalstvu, do včeraj zasužnjenemu, prinašajo katoliški misijonarji.

V RUANDI MANJKA ŠOL!

Žalostno je vprašanje katoliškega šolstva v Ruandi; vzrok nesreče pa je v

glavnem občutno pomanjkanje šol. Premalo, mnogo premalo jih je, da bi mogle sprejeti vse ukaželjne otroke; tako daleč je celo prišlo, da otroci, ki so, postavimo, lani napravili prvi razred, letos ne morejo nadaljevati z drugim, ker čisto preprosto — ni prostora... Starši teh otrok, ki v šolo ne morejo, čeprav bi radi, se zdaj začudeno vprašujejo, kako da njih otrok ne more k pouku, medtem ko sosedov lahko hodi v šolo; pa oče tega in oče sosedovega enake davke plačujeta! Na srečo so starši v Ruandi prišli že tako daleč, da jim ni vseeno, ali gre otrok v šolo ali ne. Je pa zdaj vlada tista prepreka, ki osporava možnost razvoja katoliškemu šolstvu.

V apostolskem vikariatu Cabgayi, ki obseže tri četrtine vse Ruande, lani vlada ni dovolila niti ene nove katoliške šole; z neznatnimi zneski je smešno podprla komaj kakih deset že obstoječih. Posledica: 25.800 otrok je letos brez pouka, ker ni prostora zanje. Če pomislimo, da je v vsakem razredu največ po 50 učencev in učenk, bi bilo potrebnih vsaj 561 razredov!

Prav tako je zaradi pomanjkljivih šolskih prostorov ostalo letos brez pouka 40.500 otrok, ki so lani skončali prvi razred.

Starši se vprašujejo, če res ni denarja, da bi gradili nova šolska poslopja. Denar je že, ampak ljudje bi morali prositi za — laične šole! V tem primeru bi se v Ruando takoj vsuli milijoni denarja! A starši laičnih šol v veliki večini nočejo. Navkljub temu so jih letos samo v kraju Usumbra odprli kar 14 razredov. Po računih izkušenih šolnikov, ki sestavljajo Višji šolski svet v Urundi in so vprašanje resno in do dna proučili, je razvidno, da so stroški za en sam laični razred enaki kot za 20 enakih v misijonski šoli! Ampak za laične je denar — za misijonske ga ni!

Vsega skupaj bi bilo danes v Ruandi potrebnih vsaj 1700 novih šolskih razredov, če bi hoteli misijonarji vredno zadostiti vsem potrebam domače mladine, ki hlepi po izobrazbi; pa da bi hkrati omogočili nadaljevanje šolanja tudi vsem tistim, ki so ga že začeli.

Ker ni kazalo drugo, so se zedinili starši in sami prispevali za nove šole. Z njih pomočjo so letos misijonarji lahko odprli in začeli nekaj sto novih razredov, kar pa je še vedno občutno premalo. Starši sicer radi žrtvujejo, saj jim je vzgoja lastnih otrok čez vse. A boli jih krivica, ki jim jo zadeva vlada: vse prebivalstvo mora plačevati v enaki meri davek za šolstvo, pa bodo vendar od tega denarja imeli korist samo tisti maloštevilni črnci, ki zmotno žele svojim otrokom laični pouk.

KAJ PA MAU-MAU?

Prekucuški vihar sekte Mau-Mau, se zdi, gre h kraju. Vse, kar je za njim ostalo, so ruševine, na stotine mrtvih, pa koncentracijska taborišča, kjer so do zdaj zbrali že 62.000 ljudi. Stroški, ki jih je angleška oblast imela z vojskovanjem proti prekucuhom, znašajo od leta 1952 — 37 milijonov funtov šterlingov. Kenijskemu prebivalstvu še danes ne gre v glavo, kako je moglo sicer miroljubno, napredno in razumno pleme, ki so Kikuyu, podleči fanatični blaznosti dveh, treh posameznikov, ki so te ljudi napeljali v resnična barbarstva in zverinstva. Zdaj snujejo prerazlične odbore, ki prosijo vladne oblasti, naj na drobno preiščejo vse vzroke in povode te krvave, za Kenijo tako žalostne revolucije...

Tistih 62.000 pripadnikov po zbirnih taboriščih pa so Angleži razdelili v dve skupini: v prvi so, ki jih ni mogoče spreobrniti; v drugi pa tisti, ki jih zdaj skušajo prevzgojiti in jih bodo pozneje pustili spet v svobodo. Prve so ločili od drugih in jih namestili v posebnih taboriščih, daleč proč od rodne dežele. Druga polovica pa živi zdaj po 53 različnih taboriščih, kjer se z njimi ukvarjajo posebej v to usposobljeni „prevzgojitelji“. Prepričani so, da jih bodo ozdravili nesrečne bolezni „Mau-Mau“ in jih spet napravili za dostojne in poštene Afričane. Ko bodo ujetniki spet zadobili svobodo, jih bodo zaposlili pri javnih delih, pri gradnji novih industrij, izboljšanju

poljedelstva po evropskem zgledu in pri organizaciji za ohranitev domačinskega prebivalstva. Pri vseh teh zglednih naporih pa oblastem vneto pomaga tudi Cerkev s svojimi misijonarji.

MARIJINA LEGIJA V BELGIJSKEM KONGU

Med gojenkami misijonske postaje v Luma, ob Albertovem jezeru, so začeli s prvo skupino znamenite Marijine legije, irske ustanove, ki se razpenja že po vsem svetu in je dala svoje prve mučeniške sadove v današnji rdeči Kitajski. Članice legije so se odločile, da bodo stare pogane učile moliti in jim tudi sicer posredovale blagoslove krščanskega nauka s stalnimi obiski na njih domovih. In po nekaj mesecih tega vnetega laičnega apostolata zaznamenjujejo že prve sadove: čez 70 starčkov tam okrog, ki do včeraj sploh niso hoteli ničesar slišati o Kristusu, zdaj vsak dan vneto moli — rožni venec!

IZ PISEM SLOVENSKIH MISIJONARJEV

Iz Kalkute v Indiji je pisal uredniku Katoliških misijonov jezuitski misijonar o. JOŽE CUKALE:

Odkar se nisem nič oglasil, sem prejel mnogo lepih stvari iz Argentine. Posebno me je razveselila Pregljeva knjiga „Moj svet in moj čas“; pisatelja cenim še iz prvih študentovskih let. Takšno lepo branje se naravnost prileže, kot otroku pravljica. Jakličev „Knoblehar“ pa mi nudi pravo duhovno branje in me navdušuje, kadar svetilka gorečnosti začne pojemati. Prisrčna zahvala za imenitni knjigi, tako Slov. kult. akciji, kot Misijonski zvezi. Hvala tudi za misel, ki mi jo dajeta obe knjigi, da namreč ne pozabimo svojih svetih in velikih mož, katerih zgledi nam v teh težkih časih dajejo pogum za življenje, delo in žrtvovanje za Kristusa.

Č. g. Karl Wolbang C.M. mi je nakazal za naše misijonarje v Indiji 450 dolarjev iz vsakoletnega misijonskega sklada. Z g. Ehrlichom sva že pričela deliti. On je namreč silno spreten v teh denarnih poslih in pozna kot predstojnikov poslovodja vse postave. Bog naj tisočero povrne vsem slovenskim dobrotnikom in prijateljem za prizadevnost in dobroto. To darilo nam je zares dobrodošlo!

Za misijonsko tombolo sem lahko šele zdaj poslal nekaj stvari, ko je prireditev že mimo. Sem žalibog imel precej težav. Pa nič ne dé: bo pa morda služilo za prihodnjo prireditev ali pa za misijonski muzej. V pošiljki, ki že roma v Argentino, so naslednje stvari: dva robca v barvah iz prave indijske svile, dvoje stojalc za knjige z indijsko ornamentiko (kašmirski izdelek), lesen čolnič, čudovito lep lotosov cvet-svetilka iz lesa rezljan, svilena torba iz Birmanije, ki mi jo je darovala ena najrevnejših župljank v zahvalo, da sem ji pomagal iz blata, kamor sta jo treščila življenje in revščina.

Iskreno vesel sem in Vam čestitam, da ste se v Argentini slednjič le izmotali iz političnih težav. Pri nas v Indiji je bolj „milo vreme“, kot bi kdo morda mislil. Nehru ve, kaj dela; če hoče spretno krmariti, mora manevrirati, pa bodi svetu všeč ali ne! Kajti rdeči so več kot spretni spletkarji in vedno v ozadju vseh nemirov. Ladja katoliške Cerkve pa plove tukaj včasih mirno, včasih pa ji tudi valovi ne prizanesejo. A to bi nam bilo samo v veselje, če bi se pekel le na zunaj razbesnel; mnogo hujši udarec občutiš, če ti na lastnem krovu in od znotraj minirajo barko slabi kristjani. Zato pa molite, veliko molite, da bi bili mi tukaj dobri krmarji in mornarji, pripravljeni na vsako žrtev za Kristusa Kralja, pa da bi zaupali naši Zvezdi Mariji. Potem bo bodočnost svetla.

Iz svetovnoznanega jezuitskega kolegija v Darjeelingu pod Himalajo pa so skupno pismo pisali misijonski bratje LEOPOLD VIDMAR, FRANCE DROBNIČ in JANEZ UDOVČ, vsi jezuitski misijonarji:

Precej dolgo nismo pisali, ker smo brali o prevratu v Argentini. Zdaj, ko je nevihta pri Vas že mimo, to popravljamo. Od tu smo poslali 5 pošiljk za misijonsko tombolo in razstavo. (Do tombole smo prejeli 4 pošiljke, res vredne in lepe. - Op. ur.)

Prisrčna hvala in tisočkrat Bog plačaj vsem slovenskim dobrotnikom, ki so nam iz misijonskega sklada po č. g. Wolbangu poslali 60 dolarjev za naše misijonske potrebe. Prav tako se zahvaljujemo za redno pošiljanje Kat. misijonov, ki so nam v resnično veselje in vzpodbudo. Enako hvala za druge slovenske knjige, ki nam jih pošiljate. Tukaj smo trije Dolenjci in lahko si predstavljate, kakšno veselje nam prinesó vaša knjižna darila. Od novega leta naprej je tu med nami namreč tudi brat Leopold Vidmar, doma iz Rateža pri Brusnicah. Kot izvrsten mehanik je v veliko pomoč nama obema.

V teh dneh začenjamo pri nas z novim šolskim letom. Smo res zaposleni, saj bomo morali sprejeti letos čez 400 gojencev. Na skrbi imamo ne le knjige in šolske potrebščine, marveč tudi vse drugo, kot so dvorane, spalnice, obleka in obuvalo. Lahko si mislite, koliko tekanja imamo.

Tiste katekizemske podobe, ki ste nam jih poslali še pred vojno, nam izvrstno služijo pri našem misijonskem delu, v kolikor ga moremo opravljati. Spet zdaj poučujemo naše služabnike in njih družine krščanski nauk. Podobe so pri tem delu v veliko pomoč, saj tako nazorno tolmačijo naše verske resnice. Prav iskreno vse slovenske misijonske prijatelje in dobrotnike pozdravljamo.

Iz salezijanskega kolegija iz Hun Hin (Siam) se je s krajšim pismom oglasil salezijanski misijonski brat JOŽEF BEVC. Misijonar se uvodoma opravičuje, da ne more veliko pisati, ker se je pri delu na polju ponesrečil in si precej poškodoval desno roko. Rana je bila globoka in so mu jo zašili z 17 šivi. Zahvaljuje se za pošiljanje Kat. misijonov, ki so mu, kot pravi, vedno znova tudi misel na domovino. Prosi vse misijonske prijatelje in dobrotnike, naj se ga spominjajo v molitvah.

Lepo pismo je uredniku Kat. misijonov pisala iz Siama tudi uršulinska misijonarka m. MARIJA FRANČIŠKA NOVAK, ki deluje v institutu „Regina Coeli“:

Prav iskren Bog povrni za prelepo knjigo Iv. Preglja „Moj svet in moj čas“! Kako zelo uganete naše potrebe: da se nam naša materinščina ne odtuji, moramo res nujno prebirati dela naših velikih pisateljev, kot je ravno Pregelj. To pa bi nam bilo brez Vaše pomoči in pošiljk docela nemogoče. Knjigo bom spet in spet prebirala, posebno v počitnicah, ko bo več časa. Tudi lepa hvala za Kat. misijone. Prebiram zelo rada „Duhovno življenje“, ki mi ga pošilja m. Ksaverija iz Bangkoka, ko sama revijo prebere.

V Siam je prišlo več iz Kitajske pregnanih misijonarjev in zdaj tu nadaljujejo z misijonskim delom, ki je na videz sicer nehvaležno, a bo vendar nekoč bogato poplačano tudi z vidnimi uspehi. Eden teh izgnanih misijonarjev, ki je od l. 1952 deloval kakih 200 km daleč od našega zavoda, je bil na novega leta dan ustreljen: v misijonišče so vdrli roparji. Bil je komaj 43 let star. Veliko dobrega bi še lahko napravil.

V naših vročih aprilskih počitnicah bom skušala spet kaj več napisati za Kat. misijone. Zdaj se bliža konec šolskega leta in skoraj se bodo začeli tudi izpiti. Takrat bo največ dela tu. Po duhovnih vajah pred veliko nočjo in po praznikih se bom za nekaj tednov umaknila v našo poletno hišico v hribe. Tam bom veliko mislila na Vas vse, molila za uspeh Vašega prizadevanja in tudi kaj napisala. Vse pa Vas prosim, da veliko molite za blagoslov pri našem misijonskem trudu, pa za plemenito siamsko

ljudstvo, ki resnično zasluži, da se oplodi v bogastvu Kristusovega evangelija.

Na zdravstvene počitnice v Evropo je pred božičem odšel lazaristovski misijonski brat KAREL KERŠEVAN iz svojega misijona v Belgijskem Kongu. Zdaj nam je pisal krajše pismo iz Louvaina v Belgiji, kjer se trenutno nahaja. Sporoča, da je bil medtem v Trstu, kjer je mater in očeta še našel pri življenju. Medtem pa mu je oče v letošnjem januarju umrl; lepo ga vsem misijonskim prijateljem priporoča v molitev. Hotel je tudi na obisk v Jugoslavijo, pa mu niso dali dovoljenja za prestop meje. Na povratku v Belgijo je v Parizu srečal misijonskega brata Klančarja, ki je tudi hotel na obisk v domovino, pa tudi njemu niso dali dovoljenja. Poroča, da se mu je zdravje izboljšalo, vendar ga hočejo poslati še na zdravljenje v kolonialno kliniko v Anvers. Zahvaljuje se tudi za knjigo o Knobleharju, ki jo je prejel še v Trstu in mu je, kot pravi, v veliko veselje.

Iz Irebu, v Belgijskem Kongu, kjer zdaj deluje, pa se je s krajšim pismom oglasil njegov rodni brat, tudi lazaristovski misijonski brat MARCEL KERŠEVAN:

Prejel sem Kat. misijone in knjigo o Knobleharju, ki me je res navdušila in je zame še dvakrat zanimiva: saj pisatelj v nji govori o krajih in ljudeh, ki žive na meji Belg. Konga. Naš Knoblehar je bil tam vsaj 30 let prej, kot so sem prispeli prvi misijonarji.

Pri nas v zadnjem času veliko govore o šolstvu, ki je bilo vse do nedavnega izključno v rokah misijonarjev. ne, ker bi si mi lastili monopol nad njim, marveč čisto preprosto, ker se nihče drug ni zmenil za vzgojo črnske mladine! Država pa zdaj povsod ustanavlja laicistične šole in odklanja vsako denarno podporo misijonskim. Tako smo navezani docela samo nase.

V naši prefekturi se je število misijonarjev povečalo za pet novih moči. Zato smo lahko začeli z novo misijonsko postajo v Iboko. Po desetih letih sem se spet vrnil v Irebu, kjer sem že prej deloval. Takrat sem imel veliko posla z zidanjem, zdaj pa se ukvarjam samo še s popravili... Dušno skrbstvo vodita tukaj dva misijonarja: eden je vojaški kurat in ima tako še posebej na skrbi vojaščino, drugi pa je poleg vsega še ravnatelj naše šole, kamor zahaja čez 150 gojencev. Pomagajo pa nam še tri usmiljenke: dve sta v bolnišnici, ena pa v šoli, kjer vodi otroški vrtec.

Rad bi Vam poslal kaj novih fotografij, pa žalibog ne morem, ker že davno nimam več aparata; pri drugih je pa prosjačenje precej sitna stvar! — Prav iskreno vse pozdravljam in se priporočam v molitev.

Ob koncu letošnjega januarja je pisal iz Glen-Cowie, v Južni Afriki, misijonski brat VALENTIN POZNIČ:

Najlepša hvala za poslano knjigo o Knobleharju. Znova in znova jo prebiram. Je silno zanimiva in za misijonarja še posebej poučna. Meni pa je še dvakrat pri srcu, ker je naša misijonska družba dolgo vrsto let delovala prav v krajih Knobleharjevega misijona. Na naši misijonski postaji še sedaj živi misijonski brat, ki je tam misijonaril. Kot prebiram v misijonskih poročilih, sedanji misijonarji žanjejo zdaj tisto, kar je Knoblehar s takšnim trudom in žrtvami sejal med črnci ob nilskem Sudanu. Tako približno gre v vsakem misijonu. Mi delujemo tukaj že šestindvajset let, pa imamo razmeroma še malo katoličanov. Dan za dnem hodijo naši misijonarji po okoliških vaseh, obiskujejo posamezne hiše, uče in navajajo pogane k veri v edino pravega Boga. Pa vendar ni velikih uspehov. Navkljub vsemu pa jim poguma ne zmanjka. Tolaži jih misel, da bodo njihovi nasledniki želi, kar oni zdaj sejejo. Saj resnica ne more umreti, če je enkrat zasejana.

Lani enkrat sem Vam popisoval težave tukajšnjih črnskih deklet, ki vstopajo k redovnicam domačinkam. Omenil sem tudi primer ene od njih, o kateri je oče

dejal, da bi rajši videl vse svoje hčere mrtve, kot pa da bi ena sama vstopila med redovnice. Pa se je namerilo, da je skoraj po tistem jetika eno njegovih hčera vrgla na posteljo. Dekletu je bilo komaj dvajset let. Prav v teh dneh smo jo pokopali... Tudi čarovniki ji niso mogli vrniti zdravja!... Oče zdaj samo okrog pohajkuje, ves pobit in obupan: morda ga bo nesreča le pripravila do spoznanja, da je boljše imeti hčer redovnico, kot pa samo njen grob! Kot za redovnico, tudi za grob ne bo dobil nobenega vola, kajti ženitev je šla za vse večne čase po gobe...

V naši bolnišnici imamo stalno čez 200 bolnikov. Dan na dan nas prosijo, da hodimo po nje tudi v najbolj oddaljene vasi, čeprav nas to zaradi neznansko slabih poti velja nemajhne žrtve. Na vse veselje se naši bolniki vsaj pred smrtjo skoraj nikoli ne branijo krsta. V tem je tudi bolnišnica nekšna posebna pot za zveličanje, vsaj v misijonih...

Vsem misijonskim prijateljem se priporočam v molitev!

+

Iz nebes bo misijonaril
pokojni kitajski, filipinski in paragvajski misijonar

ANDREJ JERMAN C. M.,

ki ga je Veliki Misijonar Kristus Gospod dne 15. marca 1956 v cvetu mladosti 34 let poklical z zemlje k sebi, da nam iz nebes pomaga osvojiti

SVET KRISTUSU!

Pokojnega misijonarja vsem slovenskim misijonarjem in misijonskim prijateljem lepo priporočamo v molitev!

MISIJON. SKLAD 1954/55

Nadaljne, še neobjavljene pošiljke misijonarjem iz sklada 1954/55 *v dolarjih*:

Raznim po g. Wolbanku	$	25
Poslano iz Gorice	"	50
Anici Miklavčič, Japonska	"	20
Andreju Majcenu SDB, Hongkong	"	50
Ksaveriji Pirc O.S.U., Siam	"	200
Stanku Poderžaju SJ, Indija	"	194
Jožetu Cukalu SJ, Indija	"	156
Pavlu Berniku SDB, Indija	"	50
Lojzetu Demšarju SJ, Indija	"	70
Albinu Miklavčiču SX, Indija	"	120
Karlu Kerševanu CM, Kongo	"	54
Marcelu Kerševanu CM, Kongo	"	50
Skupaj	$	1.039.—

OBRAČUN CELOTNEGA SKLADA ZA LETI 1954/55

Dohodki:

Ostanek prejšnjega sklada	$	50.—
Izkupiček (dosedanji) prodaje „Pred Bogom pokleknimo“	"	50.—
Zbirke in darovi rojakov po svetu	"	4.786.44
Skupaj dolarjev	$	4.886.44

Izdatki:

Prvi del pošiljk denarja misijonarjem	$	3.513.—
Isto, drugi del	"	1.039.—
Stroški akcije sklada	"	235.44
Pošiljke knjig in listov misijonarjem (razen KM, katere dobe vsi zastonj)	"	99.—
Skupaj	$	4.886.44

Vsem darovalcem še enkrat v imenu vseh zgoraj imenovanih slovenskih misijonarjev in misijonark:

TISOČKRAT BOG POVRNI!

Med tem se že od 1. *januarja naprej zbirajo z vseh strani slovenskega zamejstva novi prispevki v sklad* 1956, *ki traja le eno leto, in sicer do* 31. *decembra* 1956. Precej prispevkov smo že objavili, nekaj jih je objavljenih v tej številki. Misijonski odseki, posamezni sotrudniki in vsi darovalci! Z združenimi močmi skušajmo dosegati vedno višje vsote, saj če še toliko naberemo, bo vse skupaj še vedno le kakor kapljica, čeprav dragocena kapljica v morju potreb kakih 60 slovenskih misijonarjev in misijonark, ki se v našem imenu trudijo, da osvojijo

SVET KRISTUSU!

MISIJONSKI SKLAD 1956

U.S.A (od 9. do 16. febr. 1956):

Po 10 dol.: Mrs. Amalia Povirk (po zaobljubi v bolezni po namenu kitajskega Baragovega misijona). — Po 2.50 dol.: Mrs. Ida Babich. — Po 1.50: Jože Košir; Mrs. Joseph Ancel. — Po 1.25: Miss Anica Benedik. — Po 1: Janez Gerjol. — Skupaj: 17.75.

VENEZUELA (po g. Iv. Rojniku): Po 3 dolarje: Ga. Marjeta Ilija. — Po 2.50: g. Martin Javornik. — Po 2: Ing. Gizi Rojnik. — Po 1.50: Anton Ilija. Rev. Martin Prsa. — Po 1: Javornik Marija; Anton Jakoš, Lovrenc Ilija. — Po 0.50: ga. Marija Blatnik.

V Tiskovni sklad za „Katoliške misijone“ so darovali:

KANADA: Po 3 dol.: Miss Rozi Smodis. — Po 1: Ana Bauer; Janez Marentič. — Po 0.50: Mrs. Rudolf Kalcic; L. M.; Miss Judita Makarovic.

U.S.A.: Miss Josephine Beričič, 2 dol.

Razno za misijone so darovali:

ARGENTINA: N.N., 200 pesov; ga. Kristina Rijavc, 45 pesov; Marjan Pirc, 17 pesov. ga. Bedenčič, 10 pesov.

Znamke so darovali:

U.S.A.: S. Martelanc, Jeruzalem; Gaber Anton; Justina Holozan; Gregor Gregorič; Mary Becan; Gertrude Logonder; Mrs. Kokal; Mrs. Rudolf Kalcic; razni neimenovani.

KANADA: Mrs. Minka Končan.

GORICA: S. Marija Korina.

ARGENTINA: R. J. iz Floride; Marjan Pirc; razni neimenovani.

TRST: Marijina družba na V. Risorta (večkrat).

MLADI MISIJONAR

Mama je godovala na praznik Oznanjenja, 25. marca. To leto je bil praznik ravno na cvetno nedeljo. Tonček in Ivanka sta hotela god še posebej proslaviti. Saj sta mami pripravila res lepo in imenitno darilo. Na predvečer sta ruto pokazala tudi očetu, ki se kar ni in ni mogel nagledati imenitne japonske svile.

Po jutranji maši so voščili. Otroka sta radovedno gledala mater in čakala, kakšen obraz bo napravila, ko bo razvila ruto. Nista se varala. Mami je kar sapo zaprlo.

„Kje vendar sta to lepo ruto iztaknila?“

Tonček se je samo muzal, Ivanka pa je na dolgo in na široko pripovedovala, kako sta jo kupila na misijonski dražbi. Z lastnim, prisluženim denarjem...

Še oče se je čudil nad otroško dovzetnostjo. Odkar mu je bil Tonček zaupal, kako mu je Grivčev stric obljubil, da ga bo šolal, ker hoče študirati za duhovnika in misijonarja, je tudi sam začel bolj resno gledati na sina. Zdelo se mu je, da bo fant res nekaj posebnega, zato ga je še sam podpiral v plemenitem hotenju. Velikokrat sta se menila o misijonih. In vsak mesec, ko so prišli „Katoliški misijoni“ v hišo, je moral Tonček očetu glasno prebirati vse, kar so tam pisali.

Mama pa je bila vsa srečna, ker se je sin, čeprav še majhen, pa vendar že resno odločil, da bo šel za duhovnika. In na tisti svoj godovni dan je še posebej molila, da bi fant vztrajal v dobrem.

Popoldne je prišel kar nenadoma Grivčev stric.

„Sem ujel, da sta spet nekaj misijonarila...“ se je posmejal Ivanki.

„Seveda, le poglej, kakšno ruto sta mi kupila!“ mu je mama pomolila pod nos jutranje dari'o obeh otrok.

Stric je bil kar nekam užaljen:

„Kupujeta, pa meni nič ne povesta!“

„Sva pa sama hotela kupiti!“ se je odrezala Ivanka.

„Kaj pa za misijone, še kaj delata?“ je bil stric kar ven in ven radoveden.

„Seveda delava,“ se je ojunačil Tonček, „pa še kako!“

Vsi so se spogledali. Še Ivanka ni prav vedela, kaj Tonček misli. Pa jih je fantič brž rešil iz zadrege:

„Veste za drugo nedeljo, za veliko noč, pripravljava veliko misijonsko tombolo...“

„Kakšno tombolo?“ je vprašal oče.

„Tombolo, seveda. Za misijone. Tule pri nas doma...“

„Pri nas?“ je resno spet vprašal oče.

Mama pa je z zanimanjem prisluhnila otrokovim načrtom. Ivanka se kar ni

prav znašla, kajti tole o tomboli doma je bilo tudi zanjo novost. A bratova domislica jo je brž navdušila, da je še sama dodala:

„Saj to ni nič novega. Vem, da so nekateri drugi tudi že takšne domače tombole pripravili pa potem dali za misijone vse, kar so izkupička skupaj spravili."

Tonček se je pravzaprav šele zdaj domislil, da bi moral prej mamo in očeta prositi za dovoljenje. Pa ni zdaj nič okleval. Kar brž je prišel z besedo na dan:

„Saj bosta dovolila, ata in mama, kajne da bosta! Veste, za drugo nedeljo bomo zbrali nekaj dobitkov, pa povabili vse naše slovenske otroke in še druge todle okrog. Dobitke bova z Ivanko med tednom zbrala. Mislim, da bodo vsi sosedje dali."

Staršem se je smejalo. Kaj sta hotela drugega, kot da sta dovolila. Kdo bi fantu kratil lepo in plemenito misijonsko gorečnost in vnemo?

„Kje so pa tablice?" je poizvedoval Grivčev stric.

„Boste spet kaj kupili?" ga je prijela Ivanka.

„Seveda bom, za misijone vedno rad dam. Sta me že takrat po novem letu prepričala, da je res potrebno."

„Za tablice ne skrbite! Sem se že domenil tam v misijonski pisarni: zastonj mi jih bodo odstopili, kolikor jih bom hotel. So jim od zadnje tombole ostale."

Takrat je tudi oče svoje pristavil in povedal, da bo koj drugi dan kupil lepo darilo za tombolo. Mama ni hotela zaostajati:

„Jaz bom dve potici spekla, pa jih boš dal na tombolo za dobitek, Tonček."

„Ti Ivanka," je bil tudi Grivčev stric ves vnet, „pa takole v petek ali soboto k meni stopi. Bom tudi jaz nekaj dobitkov zbral. Pa sam bom prišel, kot sem dejal. In na tablice ne pozabi..."

Na veliko nedeljo popoldne se je pri Tončkovih nabrala truma otrok. Vsi navdušeni, vsi zavzeti za veliko in lepo stvar, kot je ta domača misijonska tombola. Tonček in Ivanka sta kar žarela. Imela sta precej vnetih pomagačev, pa bi skoraj ne zmogla vsega. In še to se je namerilo, da je skoraj vsak, ki je k tomboli prišel, prinesel kak dobitek s seboj. Tablice, tiste, ki jih je Tonček dobil v misijonski pisarni, sta vse prodala. Preden so ob koncu razdelili dobitke — tudi Grivčev stric, ki je spet največ tablic pokupil, je bil med dobitkarji — je Tonček stopil na oder za hišo. Vsi so utihnili in napeto prisluhnili. Tonček je govoril svoj prvi misijonski govor:

„Za naše misijonarje smo danes priredili tole domačo tombolo. Našim misijonarjem bomo poslali ves denar, kar smo ga dobili. To pa je šele začetek: vsi slovenski otroci po svetu moramo pomagati misijonarjem. Pomagali jim bomo, kajne, da jim bomo?..."

V en glas so vsi zaklicali:

„Živeli naši misijonarji!"

Naslednje popoldne je Tonček moško prestopil prag misijonske pisarne. Debelo so ga gledali, ko je na mizo odštel čez dvesto pesov.

„Od naše domače včerajšnje tombole — za naše misijonarje!" je dejal. In dodal: „Pa sporočite misijonarjem, da jim slovenski otroci to pošiljajo..."

Bomo, Tonček, bomo sporočili. In napisali smo vso to storijo, kot vidiš, da te bodo še drugje po svetu slovenski otroci posnemali. Le naprej, pogumno, za zmago Kristusovega kraljestva po vsem svetu!

APOSTOLA SLOVANOV

(Nadaljevanje.)

Nemški škofje so Metodija postavili pred sodišče. Z obodbo so se za vedno hoteli rešiti njegovega vpliva med moravskimi in panonskimi Slovani. A Bog je imel s svojim zvestim apostolom druge načrte! Dal mu je moči, da se je pred zborom krivičnih in nepostavnih sodnikov odločno in dostojanstveno zagovarjal. Silili so ga, naj bi se odpovedal nadškofovski oblasti in se umaknil. Metodij pa tega ni hotel. Papež ga je bil za nadškofa postavil, papež samó ga lahko visoke službe razreši.

Nemški škofje so ravnali povsem protipostavno, ko so sodili Metodija. Če so imeli kaj proti njemu, bi se bili morali obrniti na papeža in čakati na njegovo razsodbo; ne pa da so svojega škofovskega sobrata na lastno pest sodili. Nobene pravice niso imeli, da so z njim kruto in nasilno postopali.

Ker se Metodij nadškofovstvu ni odpovedal, so ga poltretje leto držali v ječi. Za svetniškega apostola je ta doba čas največje in najtežje preizkušnje. A jo je junaško in zgledno prenašal. V ječi je molil za svoje krivične, nasilne sodnike in vse dušno in telesno trpljenje daroval Bogu za rast in slavo Njegove Cerkve med svojimi ljubljenimi slovanskimi verniki.

Na posredovanje slovenskega panoskega kneza Koclja pa je Metodij s pomočjo svojih zvestih učencev vendarle slednjič uspel, da je tudi sv. oče v Rimu izvedel za krivico, ki se mu godi. Metodij je vneto prosil papeža za varstvo in zaščito.

To je bilo leta 873. In s Petrovega prestola je takrat vodil Kristusovo Cerkev papež Janez VIII. Ko je izvedel za nasilje nemških škofov nad Metodijem, se je silno užalostil. Takoj je poslal ankonskega škofa kot svojega posebnega odposlanca na Nemško, da Metodija reši ječe in njegove sodnike strogo kaznuje. Dal mu je vsa pooblastila, da bo nastopal v njegovem imenu in mu izročil še pisma na vse nemške škofe, ki so Metodija brez papeževe vednosti sodili in obsodili.

Papežev odposlanec je svojo visoko nalogo uspešno opravil. Sklical je krivične škofe in jih v papeževem imenu trdo prijel.

Škofje so svojo krivdo papeževemu odposlancu priznali in Metodija takoj izpustili. Papež pa jih je strogo kaznoval. Nadškofu salzburškemu je prepovedal opravljanje škofovske službe. Enaka kazen je zaletela tudi nasilnega Hermanrika. Brižinski škof pa je moral na papežev poziv v Rim na odgovor. Staro izročilo poroča, da je tudi Bog Metodijeve sodnike kaznoval, ker so udarili po Njegovem maziljencu. Štirje drugi škofje, ki so tudi bili med Metodijevimi sodniki, so kar nenadoma umrli.

Vendar se sovraštvo do Metodija tudi sedaj ni poleglo. Samo potajilo se je. Ker se niso mogli več znašati nad apostolom samim, ki ga je ščitil papež, so se znesli nad

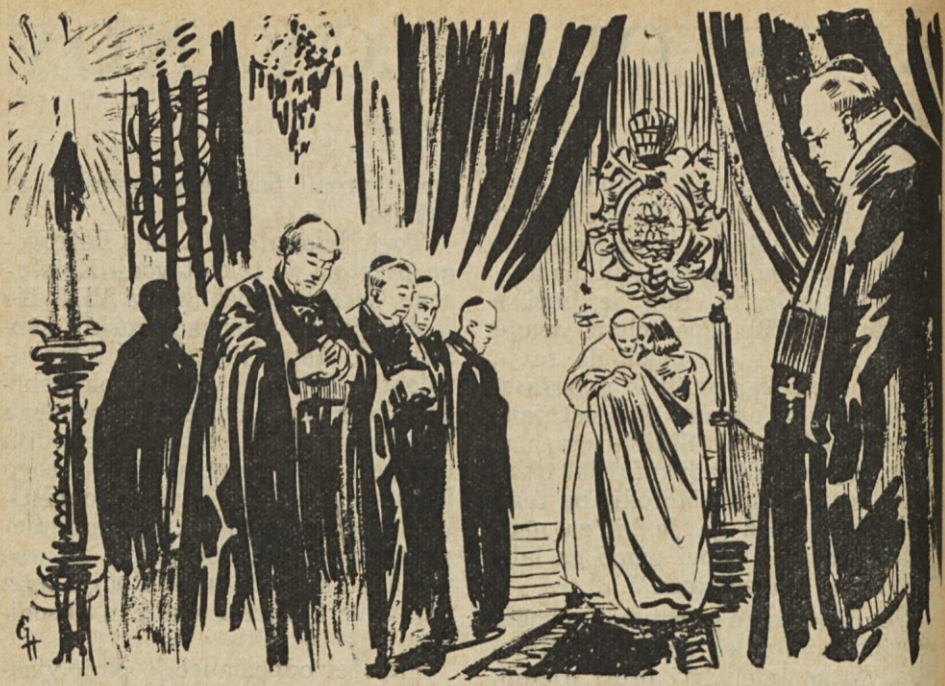

Papežev odposlanec objame Metoda, nemški škofje premišljujejo svojo krivdo...

njegovim prijateljem knezom Kocljem. Temu so pisali: „Ako boš Metodijev prijatelj, ti ne bomo prizanesli.“ Kocelj se za grožnje ni menil, ker se je sam čutil varnega. Pa se je uračunal. Nemški sovražniki so ga kmalu po Metodijevi osvoboditvi iz ječe spravili s poti. Še danes ne vemo, kako je končal. Z njegovo smrtjo pa je bilo tudi konec slovenske kneževine Panonije. (Sledi.)

• Slovenski misijonarji •

Poleg misijonarjev - duhovnikov Jezusove družbe delujejo v Indiji tudi slovenski jezuitski misijonski bratje. Kar pet jih je: Janez Udovč France Drobnič, Leopold Vidmar (vsi trije Dolenjci), Lukan Janez in Ivan Germek. Vrsto let je tamkaj deloval še brat Janez Ribaš, Prekmurec, ki je pa pred kakimi 15 leti umrl sredi misijonskega dela.

Če se ne motimo, deluje br. L u k a n sedaj v Kalkuti, kjer imajo vsi bengalski misijonarji svoje sre-

dišče v velikem Ksaverijevem kolegiju. Pred nedavnim so se tamkaj sešli pri br. Lukanu še br. Vidmar in trije patri: Poderžaj, Sedej in Cukale. To je bilo veselja!

Kmalu potem se je brat Vidmar v delu pridružil drugima dvema bratoma, ki sta Janez Udovč in France Drobnič ista dva, ki sta pred več kot 2 leti odšla skupaj s p. Poderžajem v Indijo. Zdaj torej kar trije naši misijonski bratje delujejo v znamenitem kolegiju očetov jezuitov v Darjeelingu, nad 2000 m visoko na himalajskih predgorjih, tik pred 8000 meterskimi vršaci „strehe sveta", na katero je pred dobrima dvema letoma lezel tudi naš Dinko Bertoncelj in zasadil slovenski misijonski križ v tiste višine.

Br. Janez Udovč je lep primer, kaj vse more narediti misijonski brat v misijonih. Sam je na našo prošnjo takole popisal svoje življenje in delovanje v misijonih:

„Najprej sem bil nastavljen v Kolegij sv. Marije v Kurseongu na podnožju Himalaje, 17. decembra 1929. Poleg dela v kuhinji in na vrtu sem se moral učiti angleščine in hindu jezika, ker sicer ne bi mogel govoriti ne z domačini ne s služabniki. Julija 1934 sem bil premeščen v 20 milj oddaljeni Darjeeling. Takoj sem našel, da moje znanje hindu jezika tu ne bo zadostovalo, ker se v Darjeelingu splošno nepalsko govori, zato sem se odločno lotil še nepalščine. Kmalu sem prevzel poučevanje verouka v vaški šoli, kjer me je živahna mladina v kratkem času jezikovno toliko izpopolnila, da sem po šestih mesecih ne samo govoril, ampak tudi nepalsko pisal. Prevedel sem kakih 12 nem-

Br. France Drobnič

ških iger v nepalski jezik. V trimesečnih počitnicah sem potem učil mladino igranja in so nastopali s temi igrami pred mestnim občinstvom. Da bi prišel čim več med ljudi in jim pomagal, sem začel z

B. Janez Udovč z dvema dijakoma

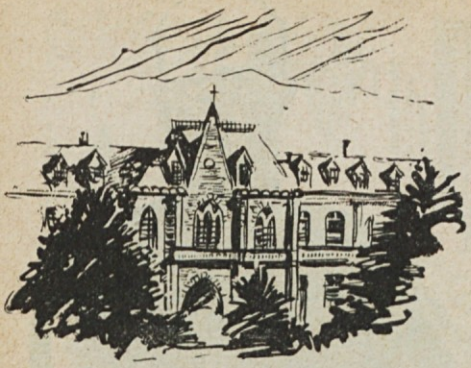

Jezuitski kolegij v Darjeelingu

brezplačno delitvijo homeopatskih zdravil po vaseh, kjer živi mnogo ubogih, pa dobrih ljudi. Naletel sem tudi na mnogo težko bolnih ter jim ob smrti pomagal v nebesa, ko sem jih preje poučil in krstil.

Zaradi okrepitve zdravja sem bil premeščen v Kalkuto, kjer sem bil tri leta, od 1945 do 1948. V Kolegiju sv. Frančiška sem opravljal službo bolničarja. Bilo je to ravno v času, ko so bili Hindujci in muslimani v največjih nasprotjih in so se borili in klali med seboj. Nekaj časa sem celo v Kolegiju moral dati pribežališče nad 400 sorodnikom naših gojencev. Med njimi so bili tako muslimani kot Hindi; oboji so imeli zaupanje v nas; enim smo dali desno polovico kolegija, drugim levo; vmes je bila kapela. Ker so imeli seboj veliko ranjencev, sem imel obilo posla z njimi. Delil sem jim čudodelne svetinje Brezmadežne, ki sem jih dobil iz domovine.

Od marca 1948 sem spet v Darjeelingu, kjer skušam kaj dobrega storiti."

Dodajamo, da brat Udovč tam v Darjeelingu goji po vsej Indiji slovečo vrtnarijo, katere cvetje in pridelki so dosegli na razstavah številna prva mesta. Mnogi misijonarji v Indiji so se že okoristili z dragocenim semenjem, ki jim ga pošilja za misijonske vrtove naš misijonar.

Podobno prekoristno delo vršita tudi druga dva jezuitska misijonska brata v Darjeelingu, br. France Drobnič in Leopold Vidmar, ki je zlasti pripraven mehanik. Prav tako br. Lukan v Kalkuti. Ti vsi so v Severni Indiji, dočim je bolj na jugu polotoka br. Ivan Germek, ki je doma iz Tomaja na Primorskem in je ravno letos januarja imel petdesetletnico življenja (br. Udovč je lani slavil že šestdesetletnico!). Br. Germek deluje v mestu Mangalore, kjer imajo jezuiti tudi velike zavode z nad 2600 študenti. Naš rojak ima na skrbi vse stavbe in naprave tega študentovskega naselja, ki ima celo svojo godbo s kapelnikom — našim bratom Germekom na čelu!

Molimo za te naše misijonarje in posnemajmo jih v misijonski vnemi; oni so misijonom darovali vse svoje življenje, mi jim posvetimo vsaj nekaj minut na dan!

Br. Ivan Germek

S. Anica Miklavčič, kanosijanka, ki deluje na Japonskem, nam je poslala to lepo fotografijo in nanjo napisala tole vsebino: „Naš zvesti vrtnar in njegova družina v japonski noši na dan „tan jo bi", to je na svoj rojstni dan, katerega Japonci veselo praznujejo, tudi če so stari". Molimo za plemeniti japonski narod, ki razume uro milosti in v množicah vstopi v sveto Kristusovo Cerkev!

Te slike tu pa skoro ne bi bilo treba razlagati, kajti na prvi pogled bodo bralci uganili: „O, to je pa dr. Janež s Formoze v Kitajskem morju...“ Da, je dr. Janež! A kaj pa ta mala Kitajka s še manjšim Kitajčkom v naročju? Na hrbtni strani slike beremo Janeževo pisavo: Sectio caesarea — 7. 2. 56. To se pravi, da je moral dr. Janež tej mladi in mali pritlikavi mamici s težko in nevarno operacijo priskočiti na pomoč. Vidimo, da je to storil s polnim uspehom. V pismu (ki vsebuje komaj tri vrstice) pravi dr. Janež, da so tovrstni primeri v tisti deželi zelo redki. Čestitamo torej mamici in našemu kranjskemu Janezu! — Slika spodaj kaže spet novo poslopje bolnišnice v Lotungu, kjer se dr. Janež žrtvuje, še v gradnji. — Pred katkim smo prejeli od dr. Janeža preko Združenih držav nad 150 barvastih skioptičnih slik o njegovem zdravstvenem delovanju na otoku Formozi. Pred kratkim je vatikanska agencija Fides v svojih tedenskih večjezičnih poročilih javila, da je dr. Janež nekemu svojemu bolniku daroval 800 cm³ lastne krvi in ga tako rešil. Agencija ga stavlja za vzvišen primer krščanske ljubezni do bližnjega. — Sliki desno kažeta ena skupino šolarjev Tehnične šole v Mandelayu v Burmi, kjer vodi naš rojak Joško Kramar SDB oddelek umetnega mizarstva in tu ga vidimo sredi med učenci. Slika spodaj pa predstavlja novo poslopje te šole, ki so ga zgradili pred nedavnim, da ves obrat in pouk povečajo.

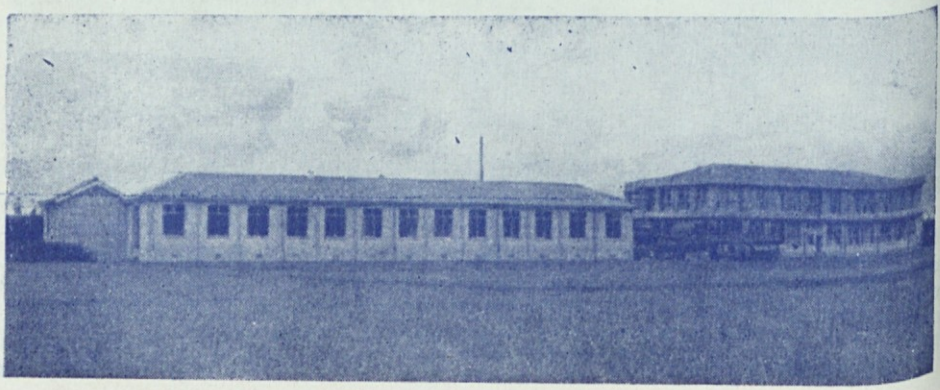

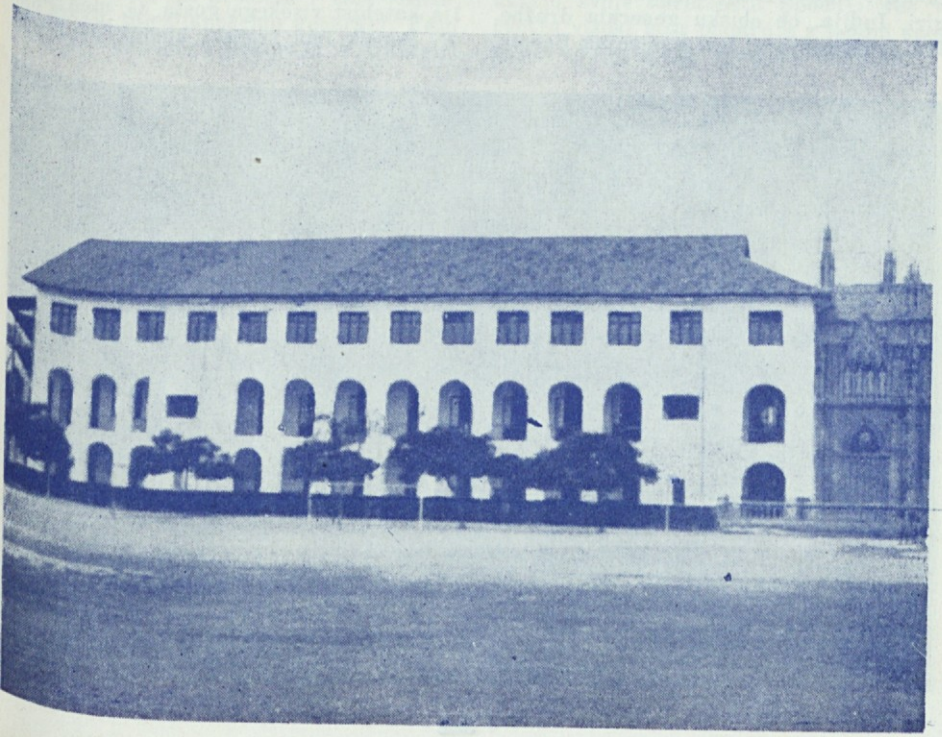

Zboraj: Salezijanski bogoslovci v Kotagiri, Indija, ob obisku generala družbe. Na predstojnikovi levi naš rojak Bernik.

Slika spodaj: V imenu ljudstva pozdravlja katehist visokega gosta, G. misijonar P. Bernik ima tropski klobuk na glavi.

Pri prireditvi na prostem v čast visokemu gostu, salezijanskemu generalu: Fantiči salezijanskega oratorija v Katagiri kažejo svoje spretnosti. Spodaj: ves v cvetju visoki gost obdaruje z lepimi spominki okrog njega zgrnjeno mladino.

Slika zgoraj: Misijonar o. Cukale v sredi mladine svojega misijona v Indiji. Spodaj s. Terezija Medvešček v krogu mladine iz Assama. S. Terezija se še posebej priporoča za pomoč pri delu med žensko mladino. Pomagajmo ji!

KNJIGA JE NAPETO BRANJE, KNJIGA JE VZPODBUDNO BRANJE, KNJIGA JE LEPO BRANJE.

Tako trdi Marijan Marolt — o kateri knjigi? O nedavno izišlem dr. Jakličevem življenjepisu:

KNOBLEHAR

Dodamo še, da je knjiga tudi ceneno branje, kajti obsega skoraj 500 strani s številnimi slikami na umetniškem papirju, a stane v karton vezana samo 35 pesov, 3 dolarje, 1000 lir, 35 avstrijskih šilingov, 2 funta, v platno vezana pa 45 pesov, 4 dolarje, 1200 lir, 45 avtrijskih šilingov, 2,5 funta.

Dobi se pri vseh poverjenikih „Katoliških misijonov" in se naroča pri upravi: „Katoliški misijoni", Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina.

MISIJON. TISKOVINE SE PLAČUJEJO NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Petek Janez CM, Misijonska pisarna, Cochabamba 1467, **Buenos Aires**

U.S.A.: Rev. Charles Wolbang CM, St. Vincent's Sem., 500 East Chelten Ave, **Philadelphia 44, Pa.** — Rudi Knez, 15011 Cardinal Ave, **Cleveland 10, Ohio.** Mary Vavpotič, 1923 W. 22nd Pl., **Chicago 8, Ill.** — Anica Tushar, Box 731, **Gilbert, Minn.**

Kanada: Rev. John Kopac, CM, 594 Manning Ave, **Toronto 4, Ont.** — John Marentic, 362 Wellesley St. E., **Toronto Ont.** — Rev. Martin Turk, 545 Mahon Ave, **North Vancouver, B. C.** — Antonija Cuden, 3958 Laval Ave, **Montreal, Que.**

Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte s. Ilario 7, **Gorizia.**

Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.

Avstrija: Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J., Kärnten.
Rev. Miklavčič Anton, **Spittal a/Drau,** D.P. Camp, Kärnten, Austria.

V ostalih deželah sprejemajo iz prijaznosti naročnino slovenski dušni pastirji.

Naročnina „Katoliških misijonov" za leto 1956:

V Argentini 35 pesov, v U.S.A. in Kanadi 2.50 dolarja, v Italiji 1.400 lir, v Avstriji 30 šilingov, v Angliji in Avstraliji 1 funt, v Franciji 800 frankov. Drugod 2.50 dolarja.

PROSIMO, PORAVNAJTE NAROČNINO!

„Katoliški misijoni" so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, „Slovenske misijonske zveze" in „Južnoameriške Baragove zveze". Izdajajo ga slovenski lazaristi. Urejuje Lenček Ladislav C.M. s sodelovanjem dr. Maksimilijana Jezernika v Rimu, Karla Wolbanka C.M. v Philadelphiji, U.S.A., prof. Lojzeta Geržiniča in Nikolaja Jeločnika v Buenos Aires. Upravlja Petek Janez C.M. — Naslov uredništva in uprave: Calle Cochabamba 1467, Buenos Aires, Argentina. —Tiska „Federico Grote", Montes de Oca 320 (Lenček Ladislav C.M.). — S cerkvenim dovoljenjem

KRALJICA MISIJONOV

PROSI ZA NAS